

თბილისის უნივერსიტეტი

1927 წლიდან

18 მარტი, 2026

№1 (2264)

გამოიცა ნაირა ბეპიევის ახალი წიგნები, რომლებიც ქართულ-ოსურ ურთიერთობებში სამშვიდობო როლსაც ასრულებს

13 გვ.

ახალმა დეკანმა იურიდიული ფაკულტეტის განვითარების კონცეფცია დააწარმოა რეფორმის გათვალისწინებით შეიმუშავა

თსუ-ს გაზეთ „თბილისის უნივერსიტეტის“ ჟურნალისტს იურიდიული ფაკულტეტის დეკანი მორის შალიკაშვილი ესაუბრა

4 გვ.

ნინო ახვლედიანმა ერთი სასწავლო სემესტრი სლოვაკეთში გაატარა

სტუდენტი სლოვაკეთში გატარებულ პერიოდს თავის ცხოვრებაში ყველაზე საინტერესო და შთაბეჭდველ ხუთ თვეს უწოდებს.

8 გვ.

სტუმრებმა განახლებული ლაბორატორია დაათვალიერეს

2025 წელს ლაბორატორია სრულად განახლდა

თსუ-ს ზუსტ და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათა ფაკულტეტის ფიზიკის დეპარტამენტში განახლებულ ლაბორატორიას, ევგენი ხარაძის სახელობის ობსერვატორიასა და პლანეტარიუმს თსუ-ს რექტორი, აკადემიკოსი ჯაბა სამუშია, საქართველოს განათლების, მეცნიერებისა და ახალგაზრდობის მინისტრი გივი მიქანაძე და მინისტრის მოადგილე ზვიად გაბისონია ეწვივნენ.

2 გვ.

ბაკალავრიატსა და ერთსაფეხურიან საგანმანათლებლო პროგრამებზე, ასევე მაგისტრატურის საგანმანათლებლო პროგრამებზე თსუ-ს სტუდენტთა მისაღები ადგილების რაოდენობა განესაზღვრა

3 გვ.

თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი ღრმა მწუხარებას გამოთქვამს სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქის, მცხეთა-თბილისის მთავარეპისკოპოსის, ბიჭვინთისა და ცხუმ-აფხაზეთის მიტროპოლიტის, ილია მეორის გარდაცვალების გამო. ქართულმა საზოგადოებამ დაკარგა უდიდესი წინამძღოლი, რომელმაც თითქმის ნახევარი საუკუნის განმავლობაში განსაზღვრა ქვეყნის სულიერი და ეროვნული ცხოვრების მნიშვნელოვანი ეტაპები. ილია II ასოცირდებოდა საზოგადოებრივი ერთიანობის, მშვიდობისა და ტრადიციული ღირებულებების დაცვასთან. ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სახელით, სრულიად საქართველოს ეპისკოპოსობა ამ უდიდეს ტრაგედიაზე.

სტუდენტური ფურცელი

5-12 გვ.

თსუ-ში პროფესორ ნუგზარ სურგულაძის 75 წლის იუბილე აღინიშნა

14 გვ.

დემურ ჯალაღონიას უნივერსიტეტის ოქროს მედალი გადაეცა

დემურ ჯალაღონია: „უნივერსიტეტის ოქროს მედლით დაჯილდოება კიდევ მეტ პასუხისმგებლობას მაკისრებს“

13 გვ.

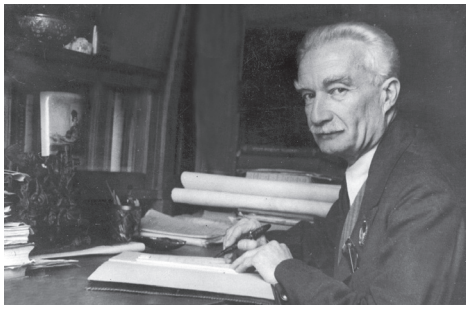
მან მნიშვნელოვანი კვალი დატოვა საქართველოსა და უკრაინის კულტურის, უმაღლესი განათლებისა და მეცნიერების ისტორიაში

15 გვ.

gazeti.tsu.ge

ქრონიკა

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი და საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია 2026 წლის 23-24 აპრილს გამართავენ თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის დამაარსებლის ივანე ჯავახიშვილისადმი მიძღვნილ საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენციას - ივანე ჯავახიშვილი – 150. იმუშავებს შემდეგი სექციები: საქართველოს ისტორია; მსოფლიო ისტორია, ქართული ლიტერატურა; ლიტერატურათმცოდნეობა; თარგმანმცოდნეობა; ენათმეცნიერება; ქართული ენა; კავკასიოლოგია; ეთნოლოგია-ანთროპოლოგია; არქეოლოგია; ფილოსოფია; ხელოვნების ისტორია და ვიზუალური ხელოვნება; კულტურის კვლევები; სოციალური მეცნიერებები; ეკონომიკა, ეკონომიკის ისტორია; სამართალი და სამართლის ისტორია; ფსიქოლოგია, განათლების მეცნიერებები; მედიცინა. კონფერენციაში მონაწილეობის მსურველებმა 2026 წლის 31 მარტამდე თეზისები უნდა გამოგზავნონ ელექტრონული ფოსტის მისამართზე: javakhishvili150@tsu.ge

თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში ზუსტ და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათა ფაკულტეტის ფიზიკის დეპარტამენტში განახლებულ ლაბორატორიას, ევგენი ხარაძის სახელობის ობსერვატორიასა და პლანეტარიუმს თსუ-ს რექტორი, აკადემიკოსი ჯაბა სამუშია, საქართველოს განათლების, მეცნიერებისა და ახალგაზრდობის მინისტრი გივი მიქანაძე და მინისტრის მოადგილე ზვიად გაბისონია ეწვივნენ.

ასტროფიზიკის ლაბორატორია ამიერკავკასიაში ერთადერთი უნიკალური სასწავლო-საგანმანათლებლო ცენტრია თანამედროვე ტელესკოპით, პლანეტარიუმითა და ასტრონომიის კაბინეტით. ობსერვატორია და პლანეტარიუმი განკუთვნილია არა მხოლოდ ასტრონომიის, არამედ ფიზიკისა და ასტროფიზიკის მიმართულებით სწავლებისთვის, ციურ სხეულებზე დაკვირვებისთვის, პრაქტიკული სამუშაოების ჩასატარებლად. ლაბორატორიაში თსუ-ს სტუდენტები და მეცნიერები აკვირდებიან ასე-ლო კოსმოსს.

თსუ-ს მეორე კორპუსში ტელესკოპი და პლანეტარიუმი პირველად 1952 წელს აკადემიკოსმა ევგენი ხარაძემ მოაწყო. თავდაპირველი ტელესკოპი იყო ხუთგოჯიანი რეფრაქტორი, რომელიც, ძირითადად, სასწავლო მიზნებისთვის გამოიყენებოდა. პლანეტარიუმი კი ფუნქციონირებდა ხელით მართვადი პროექტორით, რომლის მეშვეობითაც შესაძლებელი იყო ვარსკვლავების, პლანეტების, კომეტებისა და ასტეროიდების წარმოდგენა. 1981 წელს ობსერვატორიის გუმბათი დაინვა, რის შედე-

გადაც ტელესკოპის მხოლოდ ნაწილი შენარჩუნდა.

2025 წელს ლაბორატორია სრულად განახლდა: დამონტაჟდა ახალი ტელესკოპი, აღდგა გუმბათი, განახლდა პლანეტარიუმი და სალექციო სივრცე.

ლაბორატორია აღჭურვილია თანამედროვე APM LZOS 175/1400 F/8 Triplet APO Refractor ტელესკოპით. მისი 175 მმ დიამეტრის ობიექტივი და 1400 მმ ფოკუსური მანძილი უზრუნველყოფს ნათელ და დეტალურ ხედს კოსმოსის სხვადასხვა ობიექტზე, მათ შორის პლანეტებზე, ვარსკვლავებსა და კომეტებზე. ტელესკოპი იდეალურია როგორც დაკვირვებებისთვის, ისე ასტრონომიული სურათების გადასაღებად. განახლებული პლანეტარიუმი აღჭურვილია თანამედროვე SupersStar 5800 ციფრული სისტემით, რაც საშუალებას იძლევა სტუდენტებისთვის და მოსწავლეებისთვის თანამედროვე და ინტერაქციული სასწავლო პროცესი წარიმართოს.

თსუ-ს ფიზიკის დეპარტამენტის „ევგენი ხარაძის სახელობის ობსერვატორია“ წარმოადგენს ერთ-ერთ ნამყვან ცენტრს საქართველოში, რომელიც ასტრონომიის მიმართულებით პროფესიონალების მომზადებას უზრუნველყოფს.

თსუ-ს რექტორმა, მინისტრმა და სამინისტროს წარმომადგენლებმა თსუ-ს მეორე კორპუსში არსებული კონდენსირებული გარემოს ფიზიკის და ინსტრუმენტული ქიმიური ანალიზის ლაბორატორიები დაათვალიერეს, შეხვდნენ მეცნიერებსა და სტუდენტებს.

თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის პირველ კორპუსში ზუსტ და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათა ფაკულტეტის ქიმიის მიმართულების მაკრომოლეკულების ქიმიის სასწავლო-სამეცნიერო ლაბორატორიის გამგის, საბავშვო უნივერსიტეტის ქიმიის კოორდინატორის, ქიმიის დოქტორის, ელიზა მარქარაშვილის წიგნების პრეზენტაცია გაიმართა. „მოგზაურობა ქიმიის ზღაპრულ სამყაროში“ და „გასაფრადებელი – სახალისო ქიმიურ ექსპერიმენტებზე“ – ასე ჰქვია ელიზა მარქარაშვილის ორ ახალ წიგნს, რომლებიც დაწყებითი კლასების მოსწავლეებისთვის არის განკუთვნილი და მეცნიერების პოპულარიზაციას ემსახურება.

ლონისძიება თსუ-ს აკადემიურ სივრცეში ჩატარდა და მას სპეციალურად მოწვეული პროფესორები, ზუსტ და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათა ფაკულტეტის დოქტორები და პედაგოგები დაესწრნენ. შეხვედრის მიზანი იყო არა მხოლოდ ახალი საგანმანათლებლო რესურსის წარდგენა, არამედ იმ მნიშვნელობის წარმოჩენა, რომელიც მეცნიერების ადრეულ ასაკში გაცნობას, ბავშვებისათვის ადრეულ ასაკში კრიტიკული აზროვნებისა და შემეცნებითი უნარების განვითარებას ისახავს მიზნად. „ბავშვებთან მუშაობამ მომცა იმის სტიმული, რომ მათ ენაზე უფრო ღრმად გადმომეცა ის ქიმიური მოვლენები და რეაქციები, რომლებიც ჩვენ გარშემო ხდება. ბავშვებისთვის ქიმია უნდა იყოს საინტერესო და მათი ინტერესის მარ-

ცვალი უნდა ჩაიდოს ადრეული ასაკიდან, ანუ საბავშვო ბაღიდან“, – აღნიშნა ელიზა მარქარაშვილმა.

დამსწრეთ მიესალმნენ თსუ-ს ვიცე-რექტორი ნინო გვენეტაძე და თსუ-ს ზუსტ და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათა ფაკულტეტის დეკანი პეტრე ბაბილუა. მათი შეფასებით, დაწყებით საფეხურზე სწორად შერჩეული და ხარისხიანი სასწავლო მასალა ხელს უწყობს ბავშვებში მეცნიერებისადმი ინტერესის გაღვივებას და მომავალში ეს მათ პროფესიულ არჩევანზეც მნიშვნელოვან გავლენას მოახდენს.

ლონისძიებაზე სიტყვით გამოვიდნენ მოწვეული პროფესორები, რომლებმაც ხაზი გაუსვეს მსგავსი ინიციატივის მნიშვნელობას თანამედროვე საგანმანათლებლო სივრცეში. თსუ-ს ბიბლიოთეკის ხელმძღვანელის მოადგილემ ხათუნა ჩუგოშვილმა კი აღნიშნა, რომ მზადაა მომავალი სამეცნიერო-აკადემიური თანამშრომლობისთვის. მან ჯერ კიდევ გაზეთ „თბილისის უნივერსიტეტში“ ამოიკითხა ელიზა მარქარაშვილის სიტყვები, რომ „ქიმიის გარეშე წარმოუდგენელია ცხოვრება, ყველაფერი ქიმიას. ჩვენს ორგანიზმშიც ქიმიური პროცესები მიმდინარეობს, რომელსაც ფერმენტები წარმართავენ. სწორედ ასეთ საკითხებში ვაცნობიერებ მოსწავლეებს და ვცდილობ, შევაცუარო ქიმია“, – ამბობს ის.

დამთვალეირებელს ადგილზე შეეძლო შეეძინა ელიზა მარქარაშვილის ახალი და ძველი წიგნები. ლონისძიებას მუსიკალურად აფორმებდნენ თსუ-ს ქიმიის მიმართულების კურსდამთავრებულები, საბავშვო ბაღის აღსაზრდელები. წიგნის პრეზენტაციისას მსმენელს 3 ლექსი წარუდგინა თავად ელიზა მარქარაშვილმაც. სამომავლო გეგმებზე საუბრისას ქალბატონმა ელიზამ აღნიშნა, რომ ბავშვთა ადრეულ ასაკში ქიმიის საგნის „პოპულარიზაციის გრანტის ფარგლებში“ საქართველოს თითქმის ყველა კუთხეში დადის და რომ მაისში აპირებს მოაწყოს დიდი პრეზენტაცია ბათუმსა და თბილისში.

თსუ-ს რექტორი, აკადემიკოსი ჯაბა სამუშია უნივერსიტეტის იმ სტუდენტებს შეხვდა, რომლებსაც ათონის წმინდა მთის ვატოპედის მონასტრის წინამძღვარი, არქიმანდრიტი ეფრემი სნაველის საფასურს დაუფინანსებს.

უნივერსიტეტში გამოცხადებული კონკურსის შედეგად შეირჩა 10 ყველაზე მაღალი აკადემიური მოსწრების მქონე სტუდენტი, რომელიც, ამავდროულად, მრავალშვილიანი ოჯახის შვილია.

სტუდენტებთან შეხვედრას ესწრებოდნენ თსუ-ს ადმინისტრაციის წარმომადგენლები და გედევან გელაზიანი, რომელიც აქტიურად მონაწილეობს საუნივერსიტეტო საზოგადოებასა და ვატოპედის მონასტრის შორის თანამშრომლობის პროცესში.

თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სტუდენტებმა ჭადრაკში საქართველოს თასის პირველ გათამაშებაში მესამე ადგილი მოიპოვეს!

თსუ-ს რექტორი, აკადემიკოსი ჯაბა სამუშია შეხვდა გამარჯვებულ გუნდს და მათ წარმატება მიულოცა: „ჩვენ მაქსიმალურ მხარდაჭერას გიცხადებთ თქვენ და ყველა სტუდენტს, რომელიც დაინტერესებულია ამ მიმართულებით; შეგვიძლია უფრო აქტიურად დავგეგმოთ მსგავსი ტიპის ღონისძიებები, სადაც უფრო მეტ სტუდენტსა და პროფესორს ექნება საშუალება, რომ ჩაერთოს და მოსინჯოს საკუთარი შესაძლებლობები. ვულოცავთ ჩვენს სტუდენტებს – ლუკა ამბროსაშვილს, ნიკოლოზ დარსაძეს, ლილე ქორიძეს, მარიამ დოლაკიძეს და ვასიკო შაბოვალს – ამ ღირსეულ მიღწევას!“

თსუ-ს სტუდენტებს განსაკუთრებული შესაძლებლობა ჰქონდათ შეხვედროდნენ ოლიმპიურ პრიზიორს კრივში, მსოფლიოსა და ევროპის პრიზიორს, საერთაშორისო ტურნირების მრავალგზის გამარჯვებულს – ლაშა გურულს და MMA-ის ქართველ მებრძოლს, UFC-ის ყოფილ სპორტსმენს – გურამ ქუთათელიძეს.

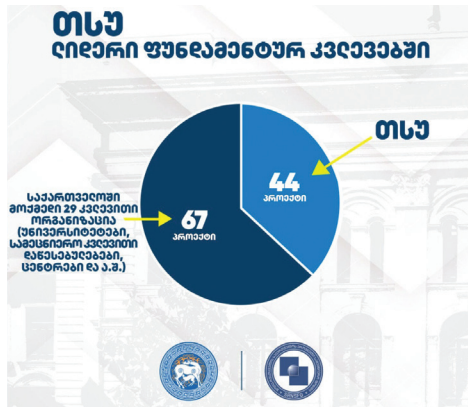
სპორტსმენებმა ისაუბრეს საკუთარ კარიერაზე, გამოწვევებსა და გამარჯვებებზე, შეცდომებზე მიღებულ გამოცდილებასა და სპორტულ დისციპლინაზე. მათ სტუდენტების შეკითხვებს უპასუხეს და სამახსოვრო ფოტოებიც გადაიღეს.

ლონისძიება გაიმართა თსუ-ს კულტურისა და სპორტის დეპარტამენტის ორგანიზებით სერიის – „შეხვედი ქართველ სპორტსმენებს“ – ფარგლებში.

თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის 108-ე წლისთავთან დაკავშირებით რექტორმა, აკადემიკოსმა ჯაბა სამუშიამ, პროფესორებმა, ადმინისტრაციის თანამშრომლებმა და სტუდენტებმა თსუ-ს პანთეონში ყვავილებით შეამკეს უნივერსიტეტის დამფუძნებელთა საფლავები.

მომზადდა თსუ-ს საზოგადოებასთან ურთიერთობის დეპარტამენტმა

გამარჯვებული პროექტების უდიდესი ნაწილი თსუ-ს მეცნიერებს ეკუთვნით

შოთა რუსთაველის საქართველოს ეროვნული სამეცნიერო ფონდის 2025 წლის ფუნდამენტური კვლევებისთვის სახელმწიფო სამეცნიერო გრანტების კონკურსში გამარჯვებული პროექტების უდიდესი ნაწილი, ტრადიციულად, თსუ-ს მეცნიერებს ეკუთვნით.

კონკურსში გამარჯვებული 111 პროექტიდან 44 პროექტი, ანუ დაახლოებით 40 %, თსუ-ს მეცნიერებმა მოიპოვეს.

პროექტები შეფასდა European Science Foundation – Science Connect (ESF-SC)-ის მიერ.

კონკურსის მიზანია ახალი ცოდნის შექმნა, ინოვაციური იდეებისა და კონცეფციების განვითარება, რაც გრძელვადიან პერსპექტივაში ხელს შეუწყობს ქვეყნის სოციალურ-პოლიტიკურ, ეკონომიკურ, კულტურულ და ტექნოლოგიურ პროგრესს.

გააკლავრიატსა და ერთსაფეხურიან საგანმანათლებლო პროგრამებზე, ასევე, მაგისტრატურის საგანმანათლებლო პროგრამებზე თსუ-ს სტუდენტთა მისაღები ადგილების რაოდენობა განისაზღვრა

უმალესი განათლების რეფორმის ფარგლებში, 2026 წლის 12 თებერვალს საქართველოს მთავრობამ მიიღო დადგენილება №55, რომლის მიხედვითაც 2026-2027 სასწავლო წლისათვის დამტკიცდა სახელმწიფოს მიერ დაფუძნებულ უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებში (უმადლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებებისა და საგანმანათლებლო პროგრამების – კურიკულუმების – საფუძველზე) მისაღებ სტუდენტთა რაოდენობა.

დადგენილების დანართი № 1-ის მიხედვით (საქართველოს მთავრობის 2026 წლის 26 თებერვლის დადგენილება № 83 – ვებგვერდი, 26.02.2026 წ. საქართველოს მთავრობის 2026 წლის 9 მარტის დადგენილება № 101 – ვებგვერდი, 09.03.2026 წ.), ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტს **ბაკალავრიატსა და ერთსაფეხურიან საგანმანათლებლო პროგრამებზე** განესაზღვრა მისაღები ადგილების შემდეგი რაოდენობა:

კომპიუტერული მეცნიერება – 200; ელექტრული და ელექტრონული ინჟინერია – 50; ეკონომიკის საერთაშორისო სკოლის (ISET) საბაკალავრო პროგრამა ეკონომიკაში (ინგლისურენოვანი) – 100; კომპიუტერული მეცნიერება (ინგლისურენოვანი) – 30; მათემატიკა – 100; ფიზიკა – 100; ქიმია – 100; კომპიუტერული მეცნიერება (ქართულ-ფრანგული) – 20; ბიოლოგია – 125; გამოყენებითი ბიომეცნიერებები და ბიოტექნოლოგია – 60; გეოლოგია – 60; გეოგრაფია – 70; ეკოლოგია – 40; ფილოსოფია – 25; ისტორია – 180; არქეოლოგია – 30; ეთნოლოგია – 20; კულტურის კვლევები – 25; არაბისტიკა – 45; ირანისტიკა – 15; ასიროლოგია – 5; თურქოლოგია – 30; არმენოლოგია – 10; ებრაისტიკა – 15; ქართული ფილოლოგია – 300; ინგლისური ფილოლოგია – 220; გერმანული ფილო-

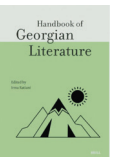
ლოგია – 30; სკანდინავიური ფილოლოგია – 20; ფრანგული ფილოლოგია – 30; იტალიანისტიკა – 15; ესპანისტიკა – 15; რუსული ფილოლოგია – 15; რუსული ფილოლოგია (რუსულენოვანი) – 10; ახალი ბერძნული ფილოლოგია – 15; კლასიკური ფილოლოგია – 10; ბიზანტიური ფილოლოგია – 10; ჟურნალისტიკა – 85; ჟურნალისტიკა (რუსულენოვანი) – 10; პოლიტიკის მეცნიერება – 80; სოციოლოგია – 30; სოციალური მუშაობა – 50; ფსიქოლოგია – 150; მსოფლიოს სოციალურ-პოლიტიკური და ტურიზმის გეოგრაფია – 20; საერთაშორისო ურთიერთობები – 70; ეკონომიკა – 320; ბიზნესის ადმინისტრირება – 1765; ტურიზმი – 360; ოკუპაციური თერაპია – 20; სამართალი – 1130; საერთაშორისო სამართალი – 100; კავკასიოლოგია – 20; ამერიკისმცოდნეობა – 20; კავკასიოლოგია (რუსულენოვანი) – 5; ქიმია (ინგლისურენოვანი) – 30; ევროპისმცოდნეობა – 50; შორეული აღმოსავლეთი, იაპონისტიკა – 20; შორეული აღმოსავლეთი, სინოლოგია – 20; საჯარო მმართველობა – 100; ხელოვნების ისტორია და კულტურული მემკვიდრეობა – 50.

დადგენილების დანართი № 2-ის მიხედვით (საქართველოს მთავრობის 2026 წლის 26 თებერვლის დადგენილება № 83 – ვებგვერდი, 26.02.2026 წ. საქართველოს მთავრობის 2026 წლის 9 მარტის დადგენილება № 101 – ვებგვერდი, 09.03.2026 წ.), ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტს **მაგისტრატურის საგანმანათლებლო პროგრამებზე** განესაზღვრა მისაღები ადგილების შემდეგი რაოდენობა:

ეკონომიკის საერთაშორისო სკოლის (ISET) სამაგისტრო პროგრამა ეკონომიკაში (ინგლისურენოვანი) – 15; საჯარო მმართველობა (ინგლისურენოვანი) – 25; პოლიტიკის მეცნიერება – ინტეგრაცია და მმართველობა (ინგლისურენოვანი) (ერთობლივი) – 5; მათემატიკა – 10; ბიოფიზიკა – 5; ელექტრული და ელექტრონული ინჟინერია – 5; ქიმიკა – 10; გეოლოგია – 5; ფიზიკური გეოგრაფია და გარემოს მდგრადი განვითარება – 5; გეომორფოლოგია, კარტოგრაფია და ლანდშაფტური დაგეგმარება – 5; ფილოსოფია – 5; საქართველოს ისტორია – 15; ახალი და უახლესი ისტორია – 15; არქეოლოგია – 5; ზოგადი და გამოყენებითი ენათმეცნიერება – 5; ქართველური ენათმეცნიერება – 5; ქართული ლიტერატურა – 15; გერმანული ფილოლოგია – 5; სლავური ფილოლოგია (რუსულენოვანი) – 5; თარგმანის თეორია და მთარგმნელობითი პრაქტიკა – 10; ლიტერატურათმცოდნეობა, ტექსტოლოგია და სარედაქციო-საგამომცემლო საქმე – 15; შუა საუკუნეების ქრისტიანული აღმოსავლეთის ფილოლოგია – 5; კავკასიოლოგია (რუსულენოვანი) – 5; კავკასიოლოგია – 5; ამერიკისმცოდნეობა – 5; რუსეთისმცოდნეობა – 5; არაბისტიკა – 5; ასიროლოგია – 5; ირანისტიკა – 5; თურქოლოგია – 5; თარგმანი და კულტურათმშორისი ურთიერთობები – 10; კულტურის კვლევები – 5; კულტურული და სოციალური ანთროპოლოგია – 5; განათლების მეცნიერებები – 30; კონფლიქტოლოგია – 5; ბავშვთა და მოზარდთა ფსიქოლოგიური შეფასება და კონსულტირება – 5; განათლების ფსიქოლოგია – 5; ფსიქოლოგიური ანთროპოლოგია – 5; შრომისა და ორგანიზაციის ფსიქოლოგია – 5; სოციალური მუშაობა – 10; სოციოლოგია – 10; სოციალურ-პოლიტიკური და ეკონომიკური გეოგრაფია – 5; პოლიტიკის მეცნიერება – 5; ეკონომიკა – 70; ბიზნესის ადმინისტრირება – 190; სამართალი – 170; საერთაშორისო სამართალი – 30; ძველი ენები და ცივილიზაციები – 5;

ინგლისური ფილოლოგია – 20; რომანული ფილოლოგია – 5; ბერძნულ-რომანული ფილოლოგია – 5; კულტურული მემკვიდრეობა და თანამედროვეობა – 5; ბიოლოგია – 20; გამოყენებითი ფიზიკა – 10; გამოყენებითი ბიომეცნიერებები და ბიოტექნოლოგია – 5; ფუნდამენტური ფიზიკა – 10; ქიმიური ექსპერტიზა – 10; მედიის კვლევები – 5; ევროპის-მცოდნეობა (ინგლისურენოვანი) – 5; შუა საუკუნეების ისტორია – 5; გამოყენებითი სოციალური ფსიქოლოგია – 5; დიპლომატია და საერთაშორისო პოლიტიკა – 15; ტურიზმი – 55; მიგრაციის მართვა – 5; ევროპული ინტეგრაცია და შრომითი ურთიერთობები (ერთობლივი) – 10; სკანდინავიისტიკა – 5; იურიდიული ფსიქოლოგია – 5; წყლის რესურსების ინტეგრირებული მართვა – 5; მედიაფსიქოლოგია და კომუნიკაციები (ინგლისურენოვანი) – 5; პოსტსაბჭოთა ტრანსფორმაცია: პოლიტიკა, ეკონომიკა, საზოგადოება (ინგლისურენოვანი) – 5; პოლიტიკის ანალიზი და საჯარო პოლიტიკა – 5; გავლენების და კომუნიკაციის ფსიქოლოგია – 5; ეროვნული უსაფრთხოების პოლიტიკა საჯარო მმართველობაში – 15; ციფრული მედია და ინოვაციები (ერთობლივი) – 5; ფინანსები (თსუ ეკონომიკის საერთაშორისო სკოლა (ISET), ინგლისურენოვანი პროგრამა) – 15; პროფესიული განათლების და ადამიანური რესურსების განვითარება (ინგლისურენოვანი) – 15; ეროვნული უსაფრთხოება, დემოგრაფიული პოლიტიკა და მიგრაციები – 5; ხელოვნების მენეჯმენტი – 5; საექსპორტო სტრატეგიების მენეჯმენტი – 5; ადამიანური რესურსების მართვა – 5; ორგანიზაციის ტრანსფორმირება და კონსულტირება – 5; კომპიუტერული სოციალური მეცნიერებები განვითარებისთვის (ინგლისურენოვანი) (ერთობლივი) – 5.

გამოიცა „ქართული ლიტერატურის გზამკვლევი“, რომელიც ხელმისაწვდომია მსოფლიოს ნამყვან უნივერსიტეტებსა და კვლევით ცენტრებში

ნიკო ახალაია

მსოფლიოს ერთ-ერთმა უმსხვილესმა აკადემიურმა გამომცემლობამ – Brill publishing – გამოსცა „ქართული ლიტერატურის გზამკვლევი“. ეს არის ქართველი ლიტერატურათმცოდნეების მიერ მომზადებული 500-გვერდიანი ფუნდამენტური ნაშრომი, რომელიც „ბრილმა“ გამოსცა. ნიკი ნიკიტიხიძის ქართული მწერლობის საკვანძო ეტაპების შესახებ დასაბამიდან დღემდე. გამოცემის თანავტორი და რედაქტორი გახლავთ თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის პროფესორი, შოთა რუსთაველის სახელობის ქართული ლიტერატურის ინსტიტუტის ხელმძღვანელი ირმა რატიანი. ნიგნზე მუშაობა ხუთი წლის განმავლობაში მიმდინარეობდა. ნიგნის მთავარი მიზანი იმ სიღრმისეული კავშირების წარმოჩენა, რომელიც ქართულ და ევროპულ ლიტერატურულ ტრადიციებს შორის არსებობს და რაც

ღირსეულ ადგილს უმკვიდრებს ქართულ მწერლობას ევროპულ და მსოფლიო ლიტერატურულ სივრცეში.

„ქართული ლიტერატურის გზამკვლევი 2025 წლის ბოლოს გამოსცა მსოფლიოს ერთ-ერთმა პრესტიჟულმა აკადემიურმა გამომცემლობამ „ბრილმა“. ვფიქრობ, რომ ეს არის ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი მოვლენა ბოლო პერიოდის ქართული ლიტერატურათმცოდნეობის სივრცეში. გამომცემლობა, როგორც გითხარით, არის ნამყვანი და ლიდერი ამ ბაზარზე და მსგავსი პროდუქტის გამოცემა ჩვენი ქვეყნისათვის ნიშნავს იმას, რომ ინფორმაცია ქართული ლიტერატურისა და ლიტერატურათმცოდნეობის შესახებ უკვე ხელმისაწვდომი იქნება მსოფლიოს ყველა პრესტიჟული აკადემიური და სასწავლო ცენტრისათვის. ნიგნმა შეფასების პროცესში დაიმსახურა პირველი კატეგორია, რაც ასევე დიდი მიღწევაა ყველა იმ ავტორის, რომლებიც მონაწილეობდნენ ამ ნიგნის შექმნაში. ნიგნი – ქართული ლიტერა-

ირმა რატიანი

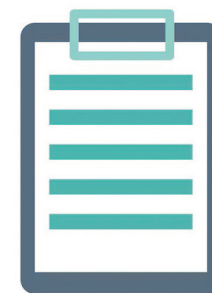
ტურის გზამკვლევი – ხუთი წლის განმავლობაში იქმნებოდა. ეს იყო საკმაოდ რთული გზა, რაც წარმატებით გავიარეთ და რაც დაგვირგვინდა საუკეთესო შედეგით“, – აღნიშნავს ნიგნის რედაქ-

ტორი, პროფესორი ირმა რატიანი.

აღსანიშნავია, რომ გამოცემა ხელმისაწვდომია მსოფლიოს ნამყვან უნივერსიტეტებსა და კვლევით ცენტრებში. როგორც ნიგნის რედაქტორმა განმარტა, ეს ნაშრომი ქართულ მწერლობას მსოფლიო ლიტერატურულ სივრცეში ღირსეულ ადგილს უმკვიდრებს.

გამოცემაზე მუშაობდნენ შოთა რუსთაველის სახელობის ქართული ლიტერატურის ინსტიტუტისა და ქართული საუნივერსიტეტო წრეების თვალსაჩინო წარმომადგენლები: ივანე ამირხანაშვილი, გიორგი კუჭუხიძე, მაკა ელბაქიძე, თამარ ლომიძე, გაგა ლომიძე, თამარ ციციშვილი, ბელა ნიფურია, ირინე მოდებაძე, დავით წერეთლიანი, თამაზ ვასაძე, თამარ შარაბიძე, თეიმურაზ დოიაშვილი, მაია ჯალიაშვილი, ნონა კუპრეიშვილი, მანანა კვაჭანტირაძე, ზოია ცხადაია, თათია ობოლაძე (პროექტის კოორდინატორი), მირანდა ტყეშელაშვილი (ტექნიკური რედაქტორი).

ახალმა დეკანმა იურიდიული ფაკულტეტის განვითარების კონცეფცია დაანონსებული რეფორმის გათვალისწინებით შეიმუშავა

6060 ჩარკაიანი

2026 წლიდან თსუ-ს იურიდიულ ფაკულტეტს ახალი დეკანი ჰყავს. ფაკულტეტის ასოცირებული პროფესორი მორის შალიკაშვილი ხელმძღვანელობს. ახლადარჩეულ დეკანს არაერთი სიახლის დაწერვა სურს და აქედანვე ემზადება – უმაღლესი განათლების რეფორმას ფაკულტეტმა ფეხი უმაღლეს აუწყოს. აღსანიშნავია, რომ მორის შალიკაშვილმა იურიდიული ფაკულტეტის განვითარების კონცეფცია დაანონსებული რეფორმის გათვალისწინებით შეიმუშავა. ახალი დეკანი იმასაც განმარტავს, რომ შესაძლოა მომავალში გამოიკვეთოს ახალი გამონეგებები, რომელსაც ფაკულტეტი შესაბამისად უპასუხებს.

მზადება „3+1+1“ სისტემისთვის

რეფორმის ფარგლებში ერთ-ერთი მთავარი სიახლე სწავლების ე.წ. „3+1+1“ სისტემაზე გადასვლაა, რაც ბაკალავრიატის 3 წლამდე, ხოლო მაგისტრატურის 1 წლამდე შემცირებას გულისხმობს. „ჩვენი მთავარი გამოწვევაა, პროგრამები ისე გადავანწყოთ, რომ სწავლების დროის შემცირებამ ხარისხზე არ იმოქმედოს. სტუდენტმა კვლავ უნდა მიიღოს ცოდნა იმ ფუნდამენტურ საგნებში, რაც იურისტს სჭირდება. როგორც კი განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო კრედიტების ზუსტ რაოდენობას დაამტკიცებს, დავინწყებთ მუშაობას, რომ შევინარჩუნოთ ყველა მნიშვნელოვანი საგანდებულო თუ არჩევითი საგანი და სტუდენტებს პროფესიული განვითარების სრულფასოვანი შესაძლებლობა მივცეთ“, – აცხადებს მორის შალიკაშვილი.

რა სიახლე იგეგმება მაგისტრატურის საფეხურზე

სიახლეები იგეგმება სამაგისტრო საფეხურზეც. განიხილება ერთწლიანი (60-კრედიტიანი) პროგრამების შექმნა, მაგალითად, ისეთი მიმართულებით, როგორიცაა ტექნოლოგიების სამართალი. მორის შალიკაშვილი მიიჩნევს, რომ აუცილებელია სასწავლო პროცესში ხელოვნური ინტელექტის (AI) რეგულირება: „მას შემდეგ, რაც უნივერსიტეტის ცენტრალური ადმინისტრაცია შეიმუშავებს შესაბამის დოკუმენტს, საფაკულტეტო დონეზეც განვსაზღვრავთ – სად და რა დონით არის დასაშვები ხელოვნური ინტელექტის გამოყენება. მთავარია, დავიცვათ აკადემიური კეთილსინდისიერება და საავტორო უფლებები ისე, რომ პროგრესს არ ჩამოვრჩეთ“.

სამეცნიერო საქმიანობის ხელშეწყობა და საერთაშორისო კავშირები

ახალი დეკანის დღის წესრიგში მნიშვნელოვანი ადგილი უჭირავს სამეცნიერო საქმიანობისა და ინტერნაციონალიზაციის საკითხებს. მორის შალიკაშვილი აცხადებს, რომ ფაკულტეტი ორგანიზაციულ და ადმინისტრაციულ მხარდაჭერას გაუწევს აკადემიურ პერსონალს ახალი სახელმძღვანელოების შექმნასა და გამოცემაში, ასევე კვლევითი გრანტების მოზიდვასა და საერთაშორისო რეპუტაციის გაძლიერებაში. რაც შეეხება საგარეო ურთიერთობებს, იგეგმება ახალი საერთაშორისო პარტნიორების მოძიება და უკვე არსებული სტრატეგიული კავშირების შენარჩუნება, მათ შორის მაქს-პლანკის ინსტიტუტთან (ჰამბურგი, გერმანია).

„ჩვენი მიზანია, თეორია და პრაქტიკა ერთმანეთს დაუახლოვდეს. ამიტომ, გავაძლიერებთ თანამშრომლობას როგორც სახელმწიფო უწყებებთან და პროფესიულ ასოციაციებთან, ისე უცხოელ კოლეგებთან, რათა სტუდენტებმა და პროფესორებმა ერთობლივ პროექტებსა და კონფერენციებში მონაწილეობა შეძლონ“, – აღნიშნავს მორის შალიკაშვილი.

სტუდენტების ჩართულობა საფაკულტეტო ცხოვრებაში და ინფრასტრუქტურული სიახლეები

ახალი დეკანი განსაკუთრებულ ყურადღებას უთმობს სტუდენტების დასაქმებასა და ჩართულობას საფაკულტეტო ცხოვრებაში. იგი ხაზს უსვამს ფაკულტეტზე მოქმედი სტაჟირების პროგრამის ეფექტიანობას, რომელშიც 2022 წლიდან დღემდე 300-ზე მეტმა სტუდენტმა მიიღო მონაწილეობა. მი-

სი თქმით, ბევრი სტაჟიორი შემდგომში ფაკულტეტის ადმინისტრაციაში დასაქმდა და ეს ტრადიცია აუცილებლად გაგრძელდება.

აღსანიშნავია სიახლეები ინფრასტრუქტურის მიმართულებითაც. განათლების სამინისტროს მხარდაჭერით, უახლოეს მომავალში თსუ-ს მეორე კორპუსის შიდა ეზოში მოეწყობა მრავალფუნქციური სივრცე, რომლის გამოყენებას სხვადასხვა აქტივობისთვის შეძლებენ როგორც სტუდენტები, ისე პროფესორ-მასწავლებლები.

ასე რომ, მორის შალიკაშვილის პრიორიტეტები იურიდიული ფაკულტეტის ინსტიტუციური განვითარება და სტუდენტებისთვის პრაქტიკული შესაძლებლობების გაზრდა იქნება.

ცნობისთვის: მორის შალიკაშვილი თსუ-ს იურიდიული ფაკულტეტის ასოცირებული პროფესორია, გახლავთ ჰამბურგის უნივერსიტეტის სამართლის მაგისტრი და დოქტორი. იგი არის DAAD-ის სამეცნიერო პროგრამის არაერთგზის სტიპენდიადი. თავისი საქმიანობის განმავლობაში მას გამოქვეყნებული აქვს 30-მდე ნაშრომი. 2015 წლიდან დღემდე ხელმძღვანელობს კრიმინოლოგიის სამეცნიერო-კვლევით ინსტიტუტს. 2021-2025 წლებში იყო თსუ-ს აკადემიური საბჭოს წევრი და სხვადასხვა პერიოდში იკავებდა იურიდიული ფაკულტეტის დეკანის მოადგილის თანამდებობასაც. მისი სამუშაო გამოცდილება მოიცავს ისეთ სტრუქტურებში საქმიანობას, როგორიცაა საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭო, სახალხო დამცველის აპარატი და სხვ.

თემურ შენგელიას ახალი ჯილდო

6060 ჯაჟალია

თსუ-ს ეკონომიკისა და ბიზნესის ფაკულტეტის პროფესორს თეიმურაზ (თემურ) შენგელიას, ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის აკადემიური საბჭოს დადგენილებით, ფილიპე გოგიჩაიშვილის მედალი მიენიჭა. „ფილიპე გოგიჩაიშვილის სახელობის მედალი გაიცემა ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში ხანგრძლივი და ნაყოფიერი სამეცნიერო-პედაგოგიური საქმიანობისთვის. ფილიპე გოგიჩაიშვილი გახლდათ ქართული აკადემიური ეკონომიკური სკოლის ერთ-ერთი ფუძემდებელი, პუბლიცისტი, საზოგადო მოღვაწე, თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ერთ-ერთი დამფუძნებელი და ეკონომიკის ფაკულტეტის პირველი დეკანი. სწორედ ამიტომ, მისი სახელობის ჯილდო დარგის სპეციალისტებისთვის უდიდესი პრესტიჟის მატარებელია. მინდა უღრმესი მადლიერება გამოვხატო უნივერსიტეტისა და ფაკულტეტის ხელმძღვანელობის, ასევე, თსუ-ს აკადემიური საბჭოს მიმართ ჩემი მოკრძალებული შრომის ასეთი მაღალი ჯილდოთი დაფასებისათვის“, – აღნიშნავს პროფესორი თემურ შენგელია.

თემურ შენგელია 1999 წელს ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის დიდმა

საბჭომ აირჩია თსუ-ს პროფესორად. 2006 წლიდან იგი ამავე უნივერსიტეტის საერთაშორისო ბიზნესის კათედრის გამგე, სრული პროფესორი, სადოქტორო, სამაგისტრო და საბაკალავრო პროგრამების ხელმძღვანელია. 2018 წლიდან დღემდე არის თსუ-ს აკადემიური საბჭოს წევრი.

* * *

თემურ შენგელიამ, 1986 წელს, საქართველოს ეკონომიკის სამინისტროს ეკონომიკური და სოციალური პრობლემების სამეცნიერო-კვლევით ინსტიტუტში დაიცვა დისერტაცია თემაზე: „მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესის სოციალურ-ეკონომიკური ეფექტიანობის დადგენის მეთოდოლოგიის სრულყოფა“ და მიენიჭა ეკონომიკურ მეცნიერებათა კანდიდატის სამეცნიერო ხარისხი. 1987

წელს არჩეულ იქნა დოცენტად. 1998 წელს საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის ეკონომიკის ინსტიტუტში მან დაიცვა სადოქტორო დისერტაცია თემაზე: „ინოვაციათა ეფექტიანობა და მაკროეკონომიკური ზრდა“ და მიენიჭა ეკონომიკის მეცნიერებათა დოქტორის აკადემიური ხარისხი. 1999-2004 წლებში თემურ შენგელიას ეკონომიკური მეცნიერების დარგში მიღწევებისთვის დაენიშნა საქართველოს პრეზიდენტის პირველი ხარისხის სტიპენდია.

2019 წელს ნაყოფიერი სამეცნიერო-პედაგოგიური მოღვაწეობისთვის იგი დაჯილდოვდა ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ოქროს მედალით, 2018 წელს – აკადემიკოს პაატა გუგუშვილის სახელობის თსუ-ს ეკონომიკის ინსტიტუტის მედალით, 2002 წელს – ღირსების მედალით, 1996 წელს – აფხაზეთის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის საპატიო სიგელით.

პროფესორი თეიმურაზ შენგელია 200-ზე მეტი სამეცნიერო ნაშრომის, მათ შორის, 12 მონოგრაფიის, 18 სახელმძღვანელოს ავტორია ქართულ, ინგლისურ, პოლონურ, რუსულ, უკრაინულ ენებზე. 2012 წელს სახელმძღვანელომ – თ. შენგელია. ბიზნესის ადმინისტრირების საფუძვლები. ნაწ.1 და ნაწ.2, თსუ – გაიმარჯვა ჟურნალ „ეკონომიკის“ მიერ გამოცხადებულ კონკურსში: „საუკეთესო სახელმძღვანელო ბიზნესში“.

2006-დან 2015 წლამდე პროფესორმა თეიმურაზ შენგელიამ პროფესიული სწავლება და სტაჟირება გაიარა: ბერლინის თავისუფალ უნივერსიტეტში (Freie Universität Berlin – FU Berlin), ამსტერდამის თავისუფალ უნივერსიტეტში (Vrije Universiteit Amsterdam – VU), ვენის ეკონომიკისა და ბიზნესის უნივერსიტეტში (WU – Wirtschaftsuniversität Wien), ლუქსემბურგის საფინანსო ტექნოლოგიების სააგენტოში (ATTF), დოიჩენუნდეს ბანკში, კვიპროსის საპროცესინგო კომპანია „მონეტის ლიმიტედი“, ინგლისის ბანკის სასწავლო ცენტრში, აშშ-ს სახაზინო დეპარტამენტის საერთაშორისო საკითხებში ტექნიკური დახმარების ოფისში.

2001 წლიდან იგი არჩეულია საქართველოს ბიზნესის მეცნიერებათა აკადემიის ნამდვილ წევრად; 2001 წლიდან აფხაზეთის მეცნიერებათა აკადემიის ვიცე-პრეზიდენტია, 2014 წლიდან არჩეულია ბიზნესისა და ეკონომიკის საერთაშორისო აკადემიის (International Academy Business and Economics) (იბა-ალა), 2016 წლიდან საერთაშორისო ბიზნესის (Academy of International Business (AIB) (აშშ) წევრად.

პროფესორი თეიმურაზ შენგელია არის რამდენიმე საერთაშორისო და ადგილობრივი სამეცნიერო საგრანტო პროექტის მონაწილე. იგი არის ომისა და შეიარაღებული ძალების ვეტერანი. დაჯილდოებულია მედალით „მხედრული მამაცობისათვის“.

1927 წლიდან

თბილისის უნივერსიტეტი

სტუდენტური ფურცელი

გამარჯვებული სტუდენტური პროექტები

თსუ-ს სტუდენტური პროექტების დაფინანსების განმსაზღვრელი საბჭოს სხდომაზე პროექტებში გამარჯვებულები გამოავლინეს

6 გვ.

თსუ-ს გუნდმა „საუკეთესო ინიციატივის“ ტიტული მოიპოვა

თსუ-ს სტუდენტებმა ახალგაზრდულ პროექტში – „მე, ოჯახი და სახელმწიფო“ – გაიმარჯვეს. მათი იდეა მალე საქართველოს პარლამენტს წარედგინება

6 გვ.

2025 წლის შემოდგომის სემესტრი ელენე ბულგარეთში, ქალაქ ველიკო-ტარნოვოში, ველიკო-ტარნოვოს წმინდა კირილეს და მეთოდეს უნივერსიტეტში გაატარა

ელენე ცაცუას წარმატების ფორმულა ბედნიერების შეცნობაა

8 გვ.

gazeti.tsu.ge

გამარჯვებული სტუდენტური პროექტები

6 მარტს თსუ-ს რექტორისა და ადმინისტრაციის ხელმძღვანელის ერთობლივი №18/04 ბრძანებით (23.12.2016) შექმნილი სსიპ – ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში სტუდენტური პროექტების დაფინანსების განმსაზღვრელი საბჭოს სხდომა გაიმართა, სადაც 2026 წლის 10 თებერვლის ჩათვლით შემოსული პროექტებიდან გამარჯვებულები გამოვლინდნენ.

სტუდენტურ საგრანტო კონკურსში გაიმარჯვა შემდეგმა პროექტებმა: „დაბალკალორიული კვების როლი Cyb5r3-ის მოდულაციასა და ეპილეფსიის პათოგენეზში“; „საგანმანათლებლო ოლიმპიადა“; „Raggaeon“; „ინტელექტუალური აუქციონი“; „გლუტამატური რეცეპტორების როლი დეპრესიული მდგომარეობის ჩამოყალიბებასა და განვითარების პროცესში“; „კინოკლუბი“; „ენდომენჯემენტი და იმპლანტი“; „ვარძიის ახალგაზრდა არქეოლოგთა XVII საერთაშორისო კონფერენცია“; „სამეცნიერო კონფერენცია გენდური თერაპია და ნეიროდეგენერაციული დაავადებები“; „თანამედროვე ჰიპ-ჰოპის საღამო“; „საგაზაფხულო ბანაკი – ალპინადა“; „ბრწყინვალე გონება“; „5 წუთი იურისტებისთვის“; „კარდიოლოგიური დაავადებები“; „ლუდის ქარხანა ბაიო“; „მეცნიერთა გონება“; „შეიმუშავე კანონპროექტი“; „ფიზიკის სტუდენტური კონფერენცია“; „მხატვრული კითხვის კონკურსი“; „BK არხების იზოფორმების როლის შესწავლა პოლიფენოლების ზემოქმედებისას მაღალციხიმოვანი დიეტითა და სტრესტოზოტოცინით გამოწვეული ლეიქმის პათოლოგიის მოდელში“;

კონკურსი

„მეგრული სამყარო – ენა, კულტურა, იდეტობა“; „კარლ პოპერის ფორმატის დებატები“; „მუსიკალური ვიქტორინა“; „LIGA TSU“; „დებატები“; „Ludi luris“; „სამედიცინო ეთიკა პრაქტიკაში“; „კულტურული ვიქტორინა“; „სტუდენტური მარათონი“; „სპორტული ტრავმები“; „გაზაფხულის სიზმარი“; „სამართლებრივი ლაბირინთი“; „პიროვნების ღირსება vs ეროვნული უსაფრთხოება“; „ქართული სიტყვა – კალიგრაფიის კონკურსი“; „პოდეკატების კონკურსი“; „პერსონალური ინფორმაციის ძალა და მისი დაცვა ციფრულ ეპოქაში“; „ფოტო-კონკურსი – წარსულის კვალი“; „თსუ-ს

კუპიდონები სილნაღში“; „Tsu trail run“; „ღრუბლებს შორის გომის მთა“; „City Games“; „ედებატე ისტორიას“; „მკლავჭიდი“; „ფრენბურთი“; „ქართული კულტურის მემკვიდრეობა“; „ფაქტები საუბრობენ“; „სასამართლო და ფილოსოფია სტუდენტები, როგორც ფილოსოფოსები“; „საერთაშორისო სამართლით მონესრიგებული ქურდობები“; „იმიტირებული პროცესი ადმინისტრაციული სამართლის მიმართულებით“; „დარტისის ჩემპიონატი“; „კლასიკური ლიტერატურის ვიქტორინა“; „ფანკლუბი“; „MOVIE MASTERI“; „იდეოლოგთა შერკინება“; „მაგიდის ჩოგბურთის ჩემპიონატი“;

„აბასთუმანი – შემეცნებითი თავგადასავალი ბუნებაში“; „საუნივერსიტეტო კიბერჩემპიონატი – ფიჯიტალი + CS2 ჩემპიონატი“; „საქართველო ქვის დუმილი მოგზაურობა დავით გარეჯში“; „გარემოს დაცვისა და მდგრადი განვითარების კონფერენცია“ „ანტიკურობის თანამედროვეობა“.

შეგახსენებთ, რომ პროექტების შეტანა კალენდარული წლის განმავლობაში შესაძლებელია 3 -ჯერ, კერძოდ 10 თებერვლის ჩათვლით, 15 აპრილის ჩათვლით და 10 ოქტომბრის ჩათვლით.

თსუ-ს გუნდმა „საუკეთესო ინიციატივის“ ტიტული მოიპოვა

ენოზ ჩარაპიანი

თსუ-ს სტუდენტებმა ახალგაზრდულ პროექტში – „მე, ოჯახი და სახელმწიფო“ – გაიმარჯვეს. მათმა იდეამ, რომელიც თაობათაშორისი კავშირების გაძლიერებას ისახავს მიზნად, „საუკეთესო ინიციატივის“ ტიტული მოიპოვა და მალე საქართველოს პარლამენტს წარედგინება.

როგორც გამარჯვებული გუნდის წევრები გვითხრიან, იდეა კონკრეტულ და პრაქტიკულ ნაბიჯებს ეფუძნება: „ჩვენი ინიციატივა ითვალისწინებს კალენდარულად ერთი კონკრეტული დღის დანესებას „თაობათა სოლიდარობის დღის“ სახელით. ეს იქნება სახელმწიფოს მხარდაჭერით ორგანიზებული პლატფორმა, სადაც განხორციელდება მრავალფეროვანი აქტივობები: ხანდაზმულთა მონახულება და მათი გამოცდილების გაზიარება, თაობათა შორის დიალოგის სივრცეების შექმნა სკოლებსა და უნივერსიტეტებში, მენტორული პროგრამები და ადგილობრივი მენარმეების მხარდაჭერა. პროექტის მთავარი იდეაა, რომ თაობები არ არსებობდნენ განცალკევებულად და რომ ჩამოყალიბდნენ ურთიერთგამაძლიერებელ სოციალურ სისტემად“.

აღნიშნულ იდეაზე 9-ნევრიანი ჯგუფი მუშაობდა მუთი მატარაძის ლიდერობით, რომელიც თსუ-ს სტუდენტი და ბიბლიოთეკის მეგობართა კლუბის ხელმძღვანელია. გუნდის სხვა წევრები იყვნენ: დოქტორანტები თამაზ ნაბორაშვილი (თსუ-ს კანცელარიის საქმისწარმოების განყოფილების მთავარი სპეციალისტი) და ხათუნა ჩუგოშვილი (თსუ-ს ბიბლიოთეკის შოთა რუსთაველის

სამკითხველო დარბაზის ხელმძღვანელი, თსუ-ს ქალთა საზოგადოების თავმჯდომარე და მონვეული ლექტორი), ასევე სხვადასხვა საბაკალავრო პროგრამების სტუდენტები ლუკა აფციაური, ნიკოლოზ ყოჩიაშვილი, ნიკა დარსალია, საბა არჩუაძე, საბა ჩიქოვანი და ნინი კვინიკაძე.

ახალგაზრდების თქმით, მათ გუნდში თითოეულმა წევრმა პროექტის იმ ნაწილზე იმუშავა, რა მიმართულებითაც ყველაზე დიდი კომპეტენცია ჰქონდა. „სწორედ ამ თავისუფალმა მიდგომამ,

მუდმივმა ინტერაქციამ და გუნდურმა შეკრულობამ მოგვცა შესაძლებლობა, რომ იდეა მაქსიმალურად დაგვეხვეწა და სრულყოფილებამდე მიგვეყვანა“, – გვითხრა მუთი მატარაძემ.

აღსანიშნავია, რომ ამავე პროექტის „საუკეთესო სტუდენტურისტატიის“ ნომინაციაში გამარჯვებაც თსუ-ს დოქტორანტმა თამაზ ნაბორაშვილმა მოიპოვა.

ინფორმაციისთვის: პროექტი „მე, ოჯახი, სახელმწიფო“ საქართველოს დემოგრაფიული ალორძინების ფონდის ორგანიზებით, ახალგაზრდობის სააგ-

ენტოსა და თბილისის მერიის თანადაფინანსებით განხორციელდა. მისი მთავარი სლოგანია „ვინახავთ ძველს, ვეძიებთ ახალს“. პროექტში უმაღლეს სასწავლებლებთან ერთად მონაწილეობას იღებდნენ კოლეჯები, ახალგაზრდული ორგანიზაციები, ქართული სათვისტომოები და დიასპორული ორგანიზაციები.

დემოგრაფიული ალორძინების ფონდის თავმჯდომარე და პროექტის ორგანიზატორი თამარ ჩიბურდანიძე აღნიშნავს, რომ გასული 4 თვის განმავლობაში საინფორმაციო შეხვედრა ჩაატარეს 2000-ზე მეტ სტუდენტთან, მათგან 300-მდე მსურველმა საკონკურსო განაცხადი წარადგინა, საბოლოოდ კი 40 საუკეთესო ნამუშევარი შეირჩა. პროექტის ავტორის თქმით, უმთავრესი ამოცანა ეროვნული და თანამედროვე ფასეულობების დაახლოებაა: „პროექტის მიზანია საქართველოს ახალგაზრდობის წინაშე მდგარი კრიტიკული გამოწვევის გადაჭრა, ეროვნული და კულტურული ღირებულებების პოპულარიზაცია და ინტეგრაცია; ასევე, ახალგაზრდების ცნობიერებაში ტრადიციული ღირებულებების სინთეზი თანამედროვე დემოკრატიულ პრინციპებთან, რაც, საბოლოო ჯამში, ხელს შეუწყობს ჩვენი სახელმწიფოს ეროვნულ, დემოკრატიულ და სუვერენულ განვითარებას“.

„საუკეთესო ინიციატივის“ ნომინაციაში გამარჯვებულმა თსუ-ს გუნდმა თავისი წინადადება საქართველოს პარლამენტში უნდა წარადგინოს. სტუდენტებს სჯერათ, რომ მათი იდეა რეალურ სახელმწიფოებრივ პრაქტიკად იქცევა და დაეხმარება თაობათა სოლიდარობისა თუ დემოგრაფიული მდგრადობის გაძლიერებას.

თსუ-ს სტუდენტებმა სასწავლო კურსის – „ვიზუალური ანთროპოლოგია“ – ფარგლებში მომზადებული ფილმები წარადგინეს

ჟურთხია ბაროშვილი

19 თებერვალს ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის ეთნოლოგია-ანთროპოლოგიის ს/ს ინსტიტუტის სამაგისტრო პროგრამის „კულტურული და სოციალური ანთროპოლოგია“ მაგისტრანტებმა სასწავლო კურსის – „ვიზუალური ანთროპოლოგია“ – ფარგლებში მომზადებული ფილმები წარადგინეს.

ეთნოლოგია-ანთროპოლოგიის ინსტიტუტის ხელმძღვანელის, პროფესორ ქეთევან ხუციშვილის ინფორმაციით, კურსი სტუდენტებს აცნობს ვიზუალური ანთროპოლოგიის ძირითად თეორიულ და პრაქტიკულ მიდგომებს. შემოდგომის სემესტრში კურსს დაემატა პრაქტიკული მეცადინეობები ნინო გელოვანის ხელმძღვანელობით, სადაც სტუდენტებმა შეისწავლეს ფილმის გადაღების ტექნიკა და იმუშავეს ინდივიდუალურ პროექტებზე.

სტუდენტებმა დაამუშავეს მათთვის საინტერესო ეთნოგრაფიული საკითხები და, ამასთან, გამოიყენეს კინო-ენა მათ გადმოსაცემად. „უნდა ითქვას, რომ ნინო გელოვანმა დიდი შრომა გასწია და შედეგიც სახეზეა. მომავალმა ეთნოლოგ-ანთროპოლოგებმა თავიანთ მეთოდოლოგიურ არსენალს კიდევ ერთი ხერხი – ფილმის გადაღების ტექნიკა მიუმატეს. ეს განსაკუთრებულ მნიშვნელობას იძენს თანამედროვეობაში, როდესაც ინფორმაციის ვიზუალიზაცია გადამწყვეტი ხდება მისი შენახვა-გავრცელების გზაზე. სტუდენტები ამ ახალი უნარებით უფრო მეტად იქნებიან კონკურენტულნი თანამედროვე სამეცნიერო სივრცეში. პირველმა მცდელობამ გაამართლა და ვგეგმავთ კვლავ გავაგრძელოთ თანამშრომლობა ნინო გელოვანთან“, – ამბობს ქეთევან ხუციშვილი.

ნინო გელოვანის ინფორმაციით, კულტურული და სოციალური ანთროპოლოგიის პროგრამის მაგისტრებს საგნის – ვიზუალური ანთროპოლოგიის – ფარგლებში საგამოცდოდ მიეცათ დავალება – შეექმნათ მოკლემეტრაჟიანი კვლევითი ფილმები, რათა თეორიული ცოდნა პრაქტიკულ გამოცდილებად ექციათ.

„ხშირად ამბობენ, რომ კვლევა მხოლოდ დაგეგმილ მეთოდებს უნდა ეფუძნებოდეს, მაგრამ აქ, პირიქით, მთავარი იყო აქცენტი გაკეთებულიყო აღქმასა და გრძნობაზე... სტუდენტებისთვის კამერა კვლევის ინსტრუმენტი გახდა. ეს გამოცდილება აერთიანებს კვლევას და პრაქტიკას და მიზნად ისახავს არა მხოლოდ ტექნიკური უნარების განვითარებას, არამედ ეთნოგრაფიული ხედვის, დაკვირვების კულტურისა და სოციალური რეალობის კრიტიკული გააზრების ჩამოყალიბებას. სტუდენტებმა ვიზუალური გამოსახულების საშუალებით შეისწავლეს ყოველდღიური ცხოვრების სხვადასხვა კულტურული პრაქტიკა და შეძლებისდაგვარად შექმნეს საავტორო ნამუშევრები, სადაც ერთმანეთში იკვეთება კვლევის სტრუქტურირებული პროცესი და პირადი ხედვა. ჩემი მიზანი იყო, სტუდენტებს დავხმარებოდი საკუთარი ხედვის უკეთ წარმოსაჩენად, მეჩვენებინა, რომ კვლევა არა მხოლოდ მონაცემთა შეგროვებაა, არამედ სამყაროს სიღრმისეული დანახვისა და გააზრების პროცესიც. მაღლობა ეთნოლოგია-ანთროპოლოგიის ინსტიტუტს მხარდაჭერისთვის და ჩემს მაგისტრ სტუდენტებს, რომლებმაც ამოცანა შეძლებისდაგვარად ღირსეულად და დიდი მონდომებით შეასრულეს. მათი

ქეთევან ხუციშვილი

პასუხისმგებლობის, ინტერესისა და შემოქმედებითი ძალისხმევის გარეშე თეორიისა და პრაქტიკის სინთეზი ვერ იქნებოდა შესაძლებელი. ასევე დიდი მადლობა ყველას, ვინც აქტიურად იყო ჩვენი პროცესის ნაწილი“, – ამბობს ნინო გელოვანი.

პრეზენტაციაზე კულტურული და სოციალური ანთროპოლოგიის სამაგისტრო პროგრამის მეორე კურსის სტუდენტებმა წარმოადგინეს თავიანთი ფილმები: ანამარია ფანგანმა – „საგვარეულო ტრადიცია ბეროს თემში“; ირა გელაძემ და თამთა ჭალაიძემ – „ტრადიცია და ცოდნა, რომელმაც დროს გაუძლო“, სალომე ღონლაძემ – „დარბაზული სახლი“ და ალექსანდრე სულაძემ – „ფასანაური – გზა ლუბლიანადან თბილისამდე“.

„სოციალური და კულტურული ანთროპოლოგიის მაგისტრატურის მიმართულება არაერთ შესაძლებლობას გვთავაზობს სტუდენტებს, რათა მაქსიმალურად წარმოაჩინონ ჩვენი პოტენციალი და უნარები. ერთ-ერთი საგნის – ვიზუალური ანთროპოლოგიის – ფარგლებში სტუდენტებს მოგვეცა საშუალება, გვემუშავა დოკუმენტური ჟანრის ფილმზე. ჩემი მიზანი იყო მეკვლია „საგვარეულო ტრადიცია ბეროს თემში“, რომლის შესახებაც არანაირი მატერიალური წყარო არ გავაჩნია. შეგროვებული მასალის დამუშავებასა და მონტაჟში მნიშვნელოვანი მხარდაჭერა გაგვიწია ბატონმა ოთარ კაკაურიძემ და სწორედ ამ დახმარებისათვის დიდ მადლობას მოვასხენებთ მას. ფილმის საბოლოო ვერსიის ჩამოყალიბებაში დიდი როლი ითამაშეს ჩვენმა ხელმძღვანელებმა, თსუს ასოცირებულმა პროფესორმა, ქალბატონ ქეთევან ხუციშვილმა და ქალბატონმა ნინო გელოვანმა და მაღლიერი ვართ განეული მხარდაჭერის, რჩევებისა და დახმარებისთვის“, – აღნიშნავს ანამარია ფანგანი.

ვიზუალური ანთროპოლოგიის საგნის ფარგლებში ირა გელაძემ და თამთა ჭალაიძემ მუშაობდნენ ფილმზე „ტრადიცია და ცოდნა, რომელმაც დროს გაუძლო“. მათი ინფორმაციით, საქართველოს მხარეთა ბუნებრივი და კლიმატური განსხვავებები, რომელიც გეოგრაფიული მდებარეობით არის გამოწვეული, სხვადასხვაგვარ საცხოვრებელ გარემო პირობებს ქმნიდა ადამიანებისთვის. შესაბამისად, სხვადასხვა მხარესა და კუთხეში განსხვავებული ტიპისა და მასალის, დამზადების ტექნიკის მქონე სახლები გვხვდება. თემის აქტუ-

როგორც სტუდენტები აცხადებენ, ვიზუალური ანთროპოლოგიის საგანი განსაკუთრებით საინტერესო აღმოჩნდა, რადგან თეორიული ანალიზი პრაქტიკულ შემოქმედებით ნაწილში გადაიზარდა და სახეზე გვაქვს მცირე კვლევითი ნამუშევრები ფილმის სახით

ალობიდან გამომდინარე, მათი მიზანი იყო შეესწავლა აჭარის ტერიტორიაზე არსებული საცხოვრებელი სახლები და დამხმარე ნაგებობები, მათი ტიპები, დამზადების ტექნიკები, მასალები, ისტორიული, ეკოლოგიური და კულტურული ცოდნა, რომელიც საფუძვლად უდევს ტრადიციული საცხოვრებელი ნაგებობების მშენებლობას. გარდა ამისა, მათი თქმით, მნიშვნელოვანი იყო ამ მასალის დაკავშირება თანამედროვეობასთან. კვლევის პროცესში გამოყენებულ იქნა წყაროთმცოდნეობითი ანალიზი, ნახევრადსტრუქტურირებული ინტერვიუ, დაკვირვება და საარქივო მასალების ანალიზი. ფილმის შინაარსი წარმოდგენილია როგორც ვიზუალური მასალით, ასევე თემის ირგვლივ არსებული ცოდნის გაზიარებით. ვიზუალიზაციისთვის გამოყენებულია როგორც საარქივო მასალა, ასევე ეთნოგრაფიულ მუზეუმში არსებული სახლი და დამხმარე ნაგებობები.

როგორც სტუდენტები აცხადებენ, ვიზუალური ანთროპოლოგიის საგანი განსაკუთრებით საინტერესო აღმოჩნდა, რადგან თეორიული ანალიზი პრაქტიკულ შემოქმედებით ნაწილში გადაიზარდა და სახეზე გვაქვს მცირე კვლევითი ნამუშევრები ფილმის სახით. ამ პროცესებმა დაგვანახა, თუ როგორ შეიძლება კვლევითი პერსპექტივა ვიზუალურ ენაზე გადავიტანოთ.

თავისი შთაბეჭდილება გაგვიზიარა თსუ-ს კულტურული და სოციალური ანთროპოლოგიის მაგისტრატურის მეორე კურსის სტუდენტმა სალომე ღონლაძემაც.

„ვიზუალური ანთროპოლოგიის საგნის ფარგლებში ვმუშაობდი სიუჟეტზე – „დარბაზული სახლი“. ჩემი მიზანი იყო მეჩვენებინა, რომ დარბაზი მხოლოდ საცხოვრებელი სივრცე არ ყოფილა – იგი ქართული ყოფის, ოჯახის ერთობისა და კულტურული მემკვიდრეობის ნაწილია. გვიჩვენებინა კონსტრუქცია, შუაში გამართული კერა და მის გარშემო ორგანიზებული სივრცე ასახავს სამყაროს ტრადიციულ აღქმას, სადაც ოჯახი ერთ მთლიანობად აღიქმება. დარბაზული სახლის ჩვენებით მსურდა გამოკვეთილად წარმოჩენილიყო მისი არქიტექტურული და სიმბოლური მნიშვნელობა. სიუჟეტის მიზანი იყო, ასევე, დამენახებინა დარბაზული სახლის რეგიონული მრავალფეროვნება; მეჩვენებინა – როგორ აისახა საცხოვრებლის ფორმაში სოციალური სტრუქტურა და მეურნეობის დარგები. სიუჟეტში ნაჩვენებია მარჯანიძეების დარბაზული სახლი, რომელიც საჭიროებს რეკონსტრუქციას. ჩემთვის მნიშვნელოვანი იყო მეჩვენებინა, რომ დარბაზული სახლი მხოლოდ ეთნოგრაფიულ მუზეუმში დაცული ექსპონატი არ არის; ეს არქიტექტურული მემკვიდრეობა დღესაც არსებობს კონკრეტულ რეგიონებსა და სოფლებში, რომელსაც მოვლა და აღდგენა სჭირდება. ამ ნამუშევრით შევეცადე დამეკავშირებინა მატერიალური კულტურა და ანთროპოლოგიური ხედვა – მეჩვენებინა, როგორ შეიძლება ერთმა სახლმა გვიამბოს ოჯახის წყობაზე, რწმენაზე, გარემოსთან შეგუებაზე და იმ ისტორიულ პროცესებზე, რომლებმაც საბოლოოდ მისი ტრანსფორმაცია გამოიწვია.

ნამუშევრის განხილვის პროცესი წარმართა როგორც თვითრეფლექსიის, ასევე კრიტიკული ანალიზის ფორმატში. აღსანიშნავია ლექტორთა ჩართულობა, მათი შენიშვნები და მხარდაჭერა, რამაც არსებითი გავლენა მოახდინა სიუჟეტის საბოლოო ვერსიის დახვეწასა და სრულყოფაზე. ვიზუალური ანთროპოლოგიის კურსი გამორჩეულად საინტერესო აღმოჩნდა, რადგან თეორიული საკითხების გააზრება პრაქტიკულ შემოქმედებით საქმიანობას დაუკავშირდა“, – ამბობს სალომე ღონლაძე.

ელენე ცაცუას წარმატების ფორმულა ბედნიერების შეცნობაა

ჟურთხია ბაროშვილი

თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის ინგლისური ფილოლოგიის მიმართულების დოქტორანტი ელენე ცაცუა გვიზიარებს თავის გამოცდილებას – თუ როგორ შეძლო გაცვლითი პროგრამით სარგებლობა, რა სირთულეებთან იყო დაკავშირებული კონკურსის გავლა და როგორ მიაღწია სასურველ შედეგს.

2025 წლის შემოდგომის სემესტრი ელენემ ბულგარეთში, ქალაქ ველიკო-ტარნოვოში, ველიკო-ტარნოვოს წმინდა კირილეს და მეთოდეს უნივერსიტეტში გაატარა. თავის შთაბეჭდილებებს ელენე თამამად გვიზიარებს. „შემიძლია ვთქვა, რომ საუკეთესო ერთი სემესტრი გავატარე ბულგარეთში, ქალაქ ველიკო-ტარნოვოში, სადაც შევიძინე მართლაც სასარგებლო გამოცდილება, რაც, დარწმუნებული ვარ, მომავალშიც გამოიმადგება ჩემს ქვეყანაში. უპირველესად, სხვა გარემოში ცხოვრება ყოველთვის არის გამოცდილება, როცა თავად პოზიტიური მიზნებით და გეგმებით ჩადიხარ უცხო ქვეყანაში. ყოველი დღე პროდუქტიული იყო ჩემთვის. ვცდილობდი, სადოქტოროზე მუშაობის პარალელურად ბევრი სხვა რამ მეკეთებინა, როგორებიცაა: საუნივერსიტეტო საგნების არჩევა და სწავლა (რაც არ იყო სავალდებულო ჩემთვის, რადგან

დოქტორანტი ვიყავი), კულტურის და ტრადიციების გაზიარება საერთაშორისო სტუდენტებისთვის, ვორქშოპების ჩატარება და მოგზაურობა“.

ელენე ასევე დაინტერესდა ბულგარეთის ისტორიის, კულტურისა და ხელოვნების შესწავლით. მან გაიარა საინტერესო საგნები, როგორებიცაა: ჰუმანური განათლება, ევრო ინტეგრაციის ისტორია, კულტურათმორისი კომპეტენციები, ბულგარეთის ისტორია, ბულგარეთის ხელოვნება და კულტურა. „სხვათა შორის, ბევრი განსხვავება და მსგავსება გვაქვს ბულგარელებსა და ქართველებს, მაგალითად, სტუმართმოყვარეობა, ტრადიციების და სარწმუნოების სიყვარული... მინდა განსაკუთრებით ველიკო-ტარნოვოს უნივერსიტეტის ლექტორები გავიხსენო, რომლებსაც ძალიან უყვართ საქართველო და პატივს სცემენ ჩვენს კულტურას. ერთმა ლექტორმა თავისი ინიციატივით ბაჩკოვოს (პეტრინონის) მონასტერშიც კი წამიყვანა, იმისთვის, რომ უბრალოდ გავეზარებინე, რადგან ეს ის ადგილია, სადაც ყველა ქართველი ადამიანი სიამაყით მივა. ძალიან გამიმართლა, როცა მონასტერში ჩასულს ქართულ-ბულგარულ ენებზე დამხვდა წირვა-ლოცვა. ეს იყო საოცარი განცდა, რომელსაც ერთი ვერ აღწერ. თან მაშინ, როცა ძალიან გენატრება შენი სამშობლო და შენი ახლობლები, უცებ გეცმის ღვთისმსახურება ქართულ ენაზე. არასდროს დამავიწყდება ის დიდებული დღე“, – ამბობს ელენე. სწავლასთან ერთად ელენემ ევროპის სხვადასხვა ქვეყანაშიც იმოგზაურა, მოინახულა ბულგარეთის რამდენიმე მნიშვნელოვანი ქალაქი და ადგილები.

ელენე თვლის, რომ მის წარმატებაში თსუ-ს მაინც გადამწყვეტი როლი აქვს. „ფაქტობრივად, რასაც წარმოვადგენ, ჩემი შრომის, მონდომებისა და თსუ-ს დამსახურებაა. სადოქტოროზე სწავლის დროს დავრწმუნდი, რომ თსუ-ში პროგრამები კარგად არის ორგანიზებული. ჩემი აზრით, სტუდენტზეა ორი-

ენტირებული ყველა სერვისი თუ სივრცე. თსუ-მ მომცა შესაძლებლობა, რომ 2025 წლის შემოდგომის სემესტრში ჩემი სადოქტორო ნაშრომის ერთი ნაწილი ველიკო-ტარნოვოს უნივერსიტეტში დამესრულებინა მინიმალური სტრესის ფონზე. დიდი სურვილი მაქვს, უფრო მეტ სტუდენტს მიეცეს ამის შესაძლებლობა მომავალში და გაგრძელდეს ახლო თანამშრომლობა ევროპის სხვადასხვა უნივერსიტეტთან. საქართველოსნაირი მსგავსი პატარა ქვეყნისთვის სასიცოცხლოდ მნიშვნელოვანია ერაზმუსის პროგრამის არსებობა, რადგან ამ გზით ჩვენი ახალგაზრდობის თვალსაწიერი და ხედვის მასშტაბები იზრდება. ჩემი წამოსვლის შემდეგ კიდევ ოთხმა ქართველმა სტუდენტმა მოახერხა ველიკო-ტარნოვოს უნივერსიტეტში სწავლა. მათ საჭირო ნივთები დავუტოვე პატარა წერილთან ერთად, რათა გადავიღებოდათ უცხო ქვეყანაში ჩასვლის პირველ დღეები“, – ამბობს ელენე.

ელენე ცაცუას თავისი წარმატების პატარა „საიდუმლოც“ აქვს: „სწორად ვისმენთ – წარმატებისთვის ილბალი გჭირდებაო. შესაბამისად, ადამიანები უც-

დიან, როდის გამოჩნდება ხელსაყრელი მომენტი, როცა გაუღიმებთ ილბალი და მიაღწევნ წარმატებას. ჩემს ცხოვრებაში ეს „პრეზუმფცია“ არ ამართლებს. მე სხვა ცხოვრებისეული გამოცდილება მაქვს. ჩემთვის წარმატების საიდუმლო ეფუძნება ბედნიერებისკენ სწრაფვას, რაშიც გველისხმობ დაუღალავ შრომას და მონდომებას – სამყარო გახადო უკეთესი, პოზიტიური გავლენა მოახდინო შენს ირგვლივ მყოფებზე და ასევე გზა გაუკვალო უმცროს თაობას. სამეცნიერო კვლევებზე მუშაობაც სწორედ ამის ნაწილია. ჩემი სადისერტაციო ნაშრომის თემა და საკვლევი მიზნები ისე შევარჩიე, რომ მხოლოდ ფურცელზე დანერვილი არ აღმოჩნდეს საბოლოო ჯამში, რომელსაც მხოლოდ სამი თუ ოთხი ადამიანი ნაიკითხავს. ძალიან ვეცადე, რომ დისერტაციაზე მუშაობა ნაკლებად სტრესული ყოფილიყო. დამლელი შრომის მიუხედავად, ვიგრძენი შედეგებით გამოწვეული სიხარული და ბედნიერება. ჩემთვის ნამდვილი წარმატება მოაქვს საქმის სიყვარულს, გულწრფელობას და სხვისთვის ცოდნის გაზიარების სურვილს. წარმატება და ბედნიერება თანაარსებობენ. ბედნიერება სხვასაც გადაეცემა და მრავლდება. სწორედ ამ მიზნით ქალაქ გორნა ორიაპოვიცაში ერთ-ერთი საჯარო სკოლის მე-10 კლასში ჩავატარე ვორქშოპი თემაზე: როგორ შევცვალოთ გარემო უკეთესობისკენ. მოსწავლეებს გავაცანი ის სტრატეგიები, რომლებიც გვეხმარება გავხდეთ ლიდერები და პოზიტიური გავლენა მოვახდინოთ გარემოზე. ჩემდა გასაოცრად მოხდა ისე, რომ ამ შეხვედრის შესახებ სტატია დაბეჭდეს ბულგარეთის საგანმანათლებლო ონლაინ გაზეთში.

ჩემთვის წარმატებაა, როცა სხვა ქვეყანაში მიღებულ გამოცდილებას, რომელმაც გამზარდა პიროვნულად და პროფესიული კუთხით, საქართველოში გამოვიყენებ, ანუ, გამოვადგები ჩემს უნივერსიტეტს, სტუდენტებს და ჩემს სამშობლოს“.

ნინო ახვლედიანმა ერთი სასწავლო სემესტრი სლოვაკეთში გაატარა

ნინო ჩარაქიანი

თსუ-ს სოციალურ და პოლიტიკურ მეცნიერებათა ფაკულტეტის საერთაშორისო ურთიერთობების მიმართულების მეოთხე კურსის სტუდენტმა ნინო ახვლედიანმა გაცვლითი პროგრამით ერთი სემესტრი სლოვაკეთში გაატარა. ბრატისლავის კომენიუსის უნივერსიტეტში სწავლის დროს ევროპულმა სტუდენტურმა ცხოვრებამ, საერთო საცხოვრებელში შეძენილმა მეგობრებმა და სრულიად ახალმა აკადემიურმა გარემომ ნინოს პიროვნულ განვითარებაში მნიშვნელოვანი როლი ითამაშა.

ნინო ახვლედიანი სლოვაკეთში გატარებულ პერიოდს თავის ცხოვრებაში ყველაზე საინტერესო და შთამბეჭდავხუთ თვეს უწოდებს. იგი განსაკუთრებით თბილად იხსენებს ადგილობრივებს და ევროპაში გატარებულ შობას, როდესაც „ყველაფერი განსაკუთრებულად მაგიური ხდება“. თუმცა, მისი თქმით, მთავარი მაინც ადამიანები და მათთან ერთად გავლილი თავგადასავლებია.

„საერთო საცხოვრებელში შენი მეზობლები შენთვის ძვირფასი ადამიანები ხდებიან და როგორც ოჯახის წევრებთან, ისე სვამ მათთანაც ჩაის ყოველ საღამოს. მყავდა საუკეთესო

მეგობრებიც, დიდი ოთხეული ვიყავით და სხვადასხვა თავგადასავლებიც გამოვიარეთ ერთად. ყველაზე მეტად ვიოსთან, დიმასთან და არტურთან განშორება გამიჭირდა სამშობლოში დაბრუნებისას“, – იხსენებს სტუდენტი ჩვენთან საუბარში.

ნინო ახვლედიანისთვის ყველაზე გამოჩენილი მოგონება სლოვაკეთში ტატირების მთების დალაშქვრაა, რაც მისთვის ევერესტის „დაპყრობას“ ჰგავდა. ამის გარდა, სტუდენტმა რამდენიმე ევ-

როპული ქალაქის დათვალიერებაც მოასწრო და სხვადასხვა ღირსშესანიშნაობა თუ მუზეუმი მოინახულა.

რაც შეეხება აკადემიურ გამოცდილებაზე საუბარს, ნინო მიიჩნევს, რომ თსუ არაფერით ჩამორჩება იმ უცხოურ უნივერსიტეტს, სადაც ერთი სემესტრი ისწავლა. როგორც თავად ამბობს, მშობლიურმა უნივერსიტეტმა ინგლისურენოვან ლიტერატურაზე სამუშაოდ კარგად მოამზადა, თუმცა, ბრატისლავაში სწავლების მეთოდოლოგია პრაქტიკაზე უფრო ორიენტირებული აღმოჩნდა: „ხშირად მქონდა სიმულაციები, დებატები და სამიტების სტილის სემინარები, რაც ძალიან ბევრ უნარს ავითარებს და თან სახალისოა. კომენიუსის უნივერსიტეტში პროფესორები ძალიან თავისუფლად ეკიდებიან შეცდომებს. მიაჩნიათ, რომ ეს აუცილებელია – ბევრს გაკვირდებოდა, რათა შენივე შეცდომებზე უკეთ გასწავლონ. ლიტერატურის კარგად ცოდნა არ არის საკმარისი, აზროვნების უნარი აუცილებელია. რაც არ უნდა კარგად იყო მომზადებული, ყოველთვის დავისვამენ კითხვას, რომელიც საკითხს სხვა პერსპექტივით შეგახედებს“.

როგორც ნინო ამბობს, გაცვლითი პროგრამების კონკურსში გამარჯვებამ „დაავიროგვინა“ მისი წლების განმავლობაში გაწეული შრომა. სკოლის მედ-

ლით დასრულების შემდეგ მან ეროვნულ გამოცდებზე ქვეყნის საუკეთესო ასეულში მოხვედრა შეძლო, რის შედეგადაც 100%-იანი გრანტითა და „გალფის“ სტიპენდიით ჩაირიცხა უნივერსიტეტში. საკუთარ წარმატებას იგი დედას უკავშირებს და ასევე ხაზს უსვამს მისი გეოგრაფიის მასწავლებლის, მანანა უტიაშვილის როლს, რომელმაც მას არა მხოლოდ საგანი შეაყვარა, არამედ ცხოვრების სირთულეებთან გამკლავებაც ასწავლა. სტუდენტი ყოველთვის პოულობს დროს საქველმოქმედო და საგანმანათლებლო პროექტებისთვის.

საგულისხმოა, რომ თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი ნინო ახვლედიანისთვის მხოლოდ საგანმანათლებლო დაწესებულება არ არის. „თსუ ჩემი იდენტობის დიდი ნაწილია. გარდა იმისა, რომ ჩემი სფეროს საუკეთესო წარმომადგენლები მიკითხავენ ლექციებს, ვიღებ ბევრ ცხოვრებისეულ გაკვეთილს და პიროვნულად ვვითარდები; ასევე, გავიუმჯოვებე დისციპლინა, მონაწილეობა მივიღე საინტერესო საგანმანათლებლო პროექტებში და დავამყარე კონტაქტები ბევრ ინტელექტუალ ადამიანთან. თსუ-ს სტუდენტობა ნიშნავს – იყო ისტორიის ნაწილი... ჩემი უნივერსიტეტით ვამაყობ“, – აღნიშნავს ნინო ახვლედიანი.

ანა ცინცაძე: „ჩემი უნივერსიტეტი არანაირად არ ჩამოუვარდება იქაურს“

6060 ჩარაჰიანი

ოსუს ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის მესამე კურსის სტუდენტმა ანა ცინცაძემ ერთი სემესტრი ესპანეთში გაატარა. ინგლისური და ფრანგული ფილოლოგიის მიმართულების სტუდენტი სანტიago დე კომპოსტელას უნივერსიტეტში გაცვლითი პროგრამით სწავლობდა და სამშობლოში საინტერესო გამოცდილებით დაბრუნდა.

როგორც თავად ამბობს, ეს პერიოდი მის ცხოვრებაში ერთ-ერთი საუკეთესო იყო. საზღვარგარეთ დამოუკიდებლად ცხოვრებამ მას საკუთარი შესაძლებლობების უკეთ დანახვისა და პიროვნული განვითარების საშუალება მისცა. „ჩემი ყველაზე დიდი წარმატება სწორედ საკუთარი კომფორტის ზონიდან გამოსვლა და დამოუკიდებლად გადაწყვეტილებების მიღება იყო. ეს იყო ჩემი ქვეყნის დატოვება და სრულიად მარტო ახალი ცხოვრების დაწყება. ვისწავლე პასუხისმგებლობის აღება და გავიზარდე როგორც პიროვნულად, ისე აკადემიურად. იქ ძალიან ბევრი ადამიანი გავიცანი, რომლებთან გატარებული დროც საუკეთესო იყო.“

ბული დროც საუკეთესო მოგონებებად დარჩება. გარდა ამისა, გავიცანი ახალ კულტურას, ავითვისე ესპანური ტრადიციები და ენა, ვიმოგზაურე მთელი ქვეყნის მასშტაბით და ძალიან მადლიერი ვარ, რომ მომეცა ამ ულამაზესი ქვეყნის ასე ახლოდან შეცნობის შესაძლებლობა“, – ამბობს სტუდენტი.

ანას თქმით, ევროპაში სწავლა ყოველთვის იყო მისი მიზანი და ოცნება, თუმცა გაცვლითი პროგრამის კონკურსში მონაწილეობა სპონტანურად გადაწყვიტა და საბუთების შეგროვება დაიწყო: „დოკუმენტების მოძიება და მომზადება შრომასა და დიდ დროს მოითხოვს. იმდენად გაურკვეველი ვიყავი ამ საკითხში, რომ თსუ-ს საგარეო ურთიერთობათა დეპარტამენტს რჩევებისთვის ხშირად ვაკითხავდი, რაც ძალიან დამეხმარა და ყველას ვურჩევ – გაიარონ მათთან კონსულტაცია. შემდეგი ეტაპი ინტელსურენოვანი ინტერვიუ იყო, საბოლოოდ კი – უნივერსიტეტისგან მიღების მეილი, რამაც ჩემს შემთხვევაში ძალიან დაავიანა. იმედი უკვე გადანურული მქონდა, თუმცა ბოლო კანდიდატად ამირჩიეს და მივიღე მონვევის წერილი. ასე რომ, არასდროს დაკარგოთ რწმენა იმისა, რომ ყველა-

ფერი გამოგივათ!“ – იხსენებს ანა.

რაც შეეხება სასწავლო პროცესს, სანტიago დე კომპოსტელას უნივერსიტეტში სწავლების მეთოდები და შეფასების სისტემა თსუ-სგან განსხვავებული აღმოჩნდა. ახალ გარემოსთან შესაგუებლად ანას გარკვეული დრო დასჭირ-

და. „ყურადღება გასამახვილებელია იმ ფაქტზე, რომ თსუ-ში საკითხები უფრო თეორიულად ისწავლება, ესპანეთში კი პრაქტიკას ანიჭებენ უპირატესობას. ხშირ შემთხვევაში გინევს იაზროვნო და პრაქტიკულად გააკეთო სავარჯიშოები, ბევრია ქვიზები და ტესტები. ასევე, იქ უფრო დიდი მნიშვნელობა ენიჭებოდა ლექციებზე დასწრებასა და ფინალურ გამოცდას. მიუხედავად ამისა, ესპანეთში სწავლისას მივხვდი, რომ თსუ-მ მასწავლა იმაზე მეტი, ვიდრე წარმოემდგინა. ნათელი გახდა, რომ ჩემი უნივერსიტეტი არანაირად არ ჩამოუვარდება იქაურს და მეტიც – ზოგ საკითხში უკეთესი სწავლების მეთოდიკა, სასწავლო გარემო და პროგრამა აქვს. უნივერსიტეტმა მომცა შანსი, რომ სხვა ქვეყანაში გამომეცადა ცხოვრება და განათლების მხრივ სრულად შემამზადა ამისთვის“, – აღნიშნავს ანა ცინცაძე.

ანა მიიჩნევს, რომ ეს მხოლოდ დასაწყისია. მისი მიზანია, კვლავ მიიღოს მონაწილეობა მსგავს საინტერესო და მრავალსაზრისო პროექტებში, ხოლო წარმატების ისტორიის მთავარ გაგრძელებად იქ მიღებული ცოდნის საკუთარ ქვეყანაში გამოყენება მიაჩნია.

ელენე ფარულავას მიზანია ადამიანის უფლებების დაცვაზე ორიენტირებული ქვეყნის განვითარებაში მიიღოს მონაწილეობა

6060 ჩარაჰიანი

ოსუს იურიდიული ფაკულტეტის მე-4 კურსის სტუდენტმა, ელენე ფარულავამ, ბაკალავრიატის საფეხურზე შეძლო ევროპული განათლების მიღება. მან ერთი სემესტრი ფინეთში, ჰელსინკის უნივერსიტეტში გაატარა, სადაც საინტერესო აკადემიურ კულტურასა და სწავლების მეთოდებს გაეცნო.

ელენესთვის გაცვლითი პროგრამაში მოხვედრა ხანგრძლივი და მიზანმიმართული შრომის შედეგი იყო. როგორც თავად აღნიშნავს, თსუ-ში არსებული მაღალი კონკურენციის პირობებში მხოლოდ სურვილი საკმარისი არ არის. საჭიროა მაღალი აკადემიური მოსწრება და საკუთარი მიზნების მკაფიოდ ჩამოყალიბება. „ვფიქრობ, მოტივაცია არის ის მამოძრავებელი ძალა, რომელიც ყველაზე მეტად გეხმარება მიზნისკენ თანმიმდევრულ სვლაში. განსაკუთრებით

მნიშვნელოვანია გასაუბრების ეტაპი, სადაც არა მხოლოდ აკადემიური მონაცემები, არამედ პიროვნული უნარებიც ფასდება. კონკურსის პროცესმა მასწავლა მოთმინება და საკუთარი თავის რწმენა“, – იხსენებს ელენე.

როგორც თავად ამბობს, ჰელსინკის უნივერსიტეტში გატარებულმა პერიოდმა მას პროფესიულ ცოდნასთან ერ-

მიუხედავად სწავლების მეთოდებში არსებული განსხვავებისა, სტუდენტი მიიჩნევს, რომ საერთაშორისო გარემოში თავის დამკვიდრებაში მას თსუ დაეხმარა. მისი თქმით, თსუ-ში გამომუშავებული პასუხისმგებლობის გრძნობა, კრიტიკული აზროვნება და მყარი თეორიული ბაზისი აუცილებელი აღმოჩნდა უცხოურ გარემოსთან ადაპტაციისთვის.

თად ცხოვრებისეული გამოცდილებაც შესძინა. სტუდენტი განსაკუთრებულ ყურადღებას ამახვილებს იქაური სწავლების მეთოდიკაზე, რომელიც კვლევით მუშაობასა და პრაქტიკულ კომპონენტებზეა ორიენტირებული. „ჰელსინკიში შეფასების სისტემა მრავალკომპონენტურია: პრეზენტაციები, კვლევითი ნაშრომები და მიმდინარე აქტივობები

ისევე მნიშვნელოვანია, როგორც ტრადიციული გამოცდა. იქ სწავლება უფრო მეტად პრაქტიკული გამოცდილების გაღრმავებისკენ არის მიმართული“, – ამბობს ელენე და ასევე ხაზს უსვამს ლექტორებთან უშუალო და სწრაფი კომუნიკაციის მნიშვნელობას.

მიუხედავად სწავლების მეთოდებში არსებული განსხვავებისა, სტუდენტი მიიჩნევს, რომ საერთაშორისო გარემოში თავის დამკვიდრებაში მას თსუ დაეხმარა. მისი თქმით, თსუ-ში გამომუშავებული პასუხისმგებლობის გრძნობა, კრიტიკული აზროვნება და მყარი თეორიული ბაზისი აუცილებელი აღმოჩნდა უცხოურ გარემოსთან ადაპტაციისთვის.

„ჩემთვის, ყველაზე მნიშვნელოვანი ეტაპია საზღვარგარეთ დაგროვებული ცოდნისა და უნარების საქართველოში გამოყენება, რათა ჩემი წვლილი შევიტანო ადამიანის უფლებების დაცვაზე ორიენტირებული ქვეყნის განვითარებაში“, – აცხადებს ელენე ფარულავა.

დავით მხეიძის ღირებული მოგონებები ლუქსემბურგში სწავლის პერიოდზე

პურთხია ბაროშვილი

ოსუს იურიდიული ფაკულტეტის მაგისტრატურის მეორე კურსის სტუდენტი დავით მხეიძე გაცვლითი პროგრამით ლუქსემბურგში, ლუქსემბურგის უნივერსიტეტში იმყოფებოდა, სადაც ევროპული მმართველობის პროგრამაზე სწავლობდა და სამშობლოში შთაბეჭდილებებით დატვირთული დაბრუნდა.

„საზღვარგარეთ ერთი სემესტრით სწავლამ მართლაც უზარმაზარი გამოცდილება შემძინა. ეს პერიოდი იმითაც იყო გამორჩეული, რომ გავხდი უფრო მეტად თავდაჯერებული და დამოუკიდებელი. როდესაც, სრულიად მარტოს, უცხო გარემოში გინევს საცხოვრებლად რამდენიმე თვით გადასვლა და უამრავ სირთულეს ხვდები, ამ დროს გრძნობ, რომ აკადემიური გამოწვევები

რეალურად არაფერი არ არის ყოველდღიურ სირთულეებთან შედარებით, რომლებსაც მარტო უნდა გაუმკლავდე. ლუქსემბურგში არაერთი ძალიან კარგი მეგობარი შევიძინე სხვადასხვა ქვეყნიდან, საშუალება მომეცა უკეთესად გამეცნო სხვადასხვა კულტურა და დასავლეთ ევროპული უნივერსიტეტის სპეციფიკა. ამ გამოცდილებამ, ასევე, მომცა შესაძლებლობა – ვიმოგზაურე ევროპის სხვადასხვა ქვეყანაში და მე-

ნახა ლუქსემბურგის გარდა კიდევ ხუთი სახელმწიფო, რაც, დარწმუნებული ვარ, რომ ცხოვრების ბოლომდე ძალიან ღირებულ მოგონებად გამყვება“, – ამბობს დავითი.

რაც შეეხება თსუ-ში სწავლას, დავით მხეიძისთვის ეს ის ადგილია, სადაც სტუდენტს შესაძლებლობა აქვს აიმაღლოს სწავლის დონე, გამოიმუშაოს დისციპლინა და გახდეს კარგი პროფესიონალი. „თამამად შემიძლია ვთქვა, რომ ჩვენს უნივერსიტეტში გატარებული ექვსი წელი ძალიან ნაყოფიერი იყო ჩემთვის. დღეს ვთვლი, რომ სწორედ აქ მიღებული განათლების წყალობით ვარ საკმაოდ მაღალკვალიფიციური კადრი როგორც საერთაშორისო ურთიერთობების მიმართულებით, ისე ევროპის მცოდნეობის, რის გამოც თითოეულ პროფესორ-მასწავლებელს ვუხდით მადლობას. მათ გარჯას შეძლებისდაგვარად ყოველთვის დავაფასებ საკუთა-

რი ცოდნის წარმოჩენით“, – აღნიშნავს მაღლიერი სტუდენტი.

სკოლა ოქროს მედალზე დაამთავრა, ბაკალავრიატი კი – წითელ დიპლომზე. როგორც დავითი ამბობს, ამ ყველაფრის უკან უამრავი გათენებული ღამე თუ გადატანილი ნერვიულობა დგას: „ბაკალავრიატში სწავლის დროს გახლდით სახელმწიფოს რამდენიმე ზის სტიპენდიატი, ამჯერად კი გახლავართ თბილისის მერიის სტიპენდიის მფლობელი. სკოლის მოსწავლეობიდან მოყოლებული ვცდილობდი ნებისმიერი შესაძლებლობა ცოდნის გასაღრმავებლად გამომეყენებინა, რაც საკმაოდ დამღწევი, თუმცა, ამასთანავე, სასიამოვნო იყო. ამ ყველაფრის მიღწევა შეუძლებელი იქნებოდა ოჯახის წევრებისა თუ მეგობრების გარეშე, რომლებიც ყოველდღიურ რეჟიმში მამხნევენ დღემდე და იზიარებენ ჩემს ყოველ სიხარულსა თუ იმედგაცრუებას“.

ვენეციაში სწავლისას ლუკა ფადიურაშვილის მიერ გადაღებული ფილმის წარმატებული ისტორია

ნიკო ჩარაქიანი

„ბებიის უკანასკნელი სურვილი“ – ასე ჰქვია მოკლემეტრაჟიან ფილმს, რომელიც ახალგაზრდა რეჟისორმა ლუკა ფადიურაშვილმა ვენეციაში გადაიღო. თსუ-ში მაგისტრატურაზე სწავლისას ლუკამ გაცვლითი პროგრამების კონკურსში გაიმარჯვა და იტალიურ ქალაქში „Erasmus +“-ის პროგრამით გაემგზავრა. ფილმის გადაღების იდეაც სწორედ ვენეციაში, კა'ფოსკარის უნივერსიტეტში სწავლისას გაუჩნდა. დღეს იგი უკვე თსუ-ს კურსდამთავრებულია და თავის გამოცდილებაზე გვიყვება.

ლუკა ფადიურაშვილმა თსუ-ში კულტურის კვლევების მიმართულებით ბაკალავრიატი 2021 წელს დაამთავრა, შემდეგ კი მაგისტრატურის საფეხურზე სწავლა კულტურული და სოციალური ანთროპოლოგიის განხრით განაგრძო. მიუხედავად იმისა, რომ პროფესიული არჩევანი ჯერ კიდევ 12 წლის ასაკში გააკეთა და რეჟისორობა სურდა, გადწყვიტა, მხოლოდ კინოხელოვნების შესწავლით არ შემოფარგლულიყო. მისი მიზანი სხვა დისციპლინების სწავლა და მათი კინოში „ინტეგრირება“ იყო.

„სულ მინდოდა, ცოდნა კულტურისა და ლიტერატურის მიმართულებით გამეღრმავებინა და ეს სფეროები ჩემი შემოქმედების შთაგონების წყაროდ მექცია. კულტურის კვლევები, რომლებიც სოციოლოგიას, ეთნოლოგიას, ანთრო-

პოლოგიასა და მეხსიერების კვლევებს აერთიანებს, ინტერდისციპლინური ბუნებისაა. თსუ-ში სწავლისას აღმოვაჩინე ვიზუალური ანთროპოლოგია და მივხვდი, რომ განვითარება ამ კუთხით შემეძლო“, – ამბობს ლუკა.

ჩვენი რესპონდენტი ვენეციას მუზეუმს ადარებს – ქალაქს, რომელიც ადამიანს „თითოეული წამის დაფიქსირებისკენ“ უბიძგებს. ფილმის შექმნის ისტორიაც ერთი შემთხვევითი შეხვედრით დაიწყო. ვენეციის ჩინური კინოს ფესტივალზე მან მალაიზიელი სტუდენტი ადამ ზაქარია გაიცნო, რომლის მიმართაც პროფესიული ინტერესი, როგორც ანთროპოლოგიის მიმართულების სტუდენტს, გაუჩნდა. „აღმოჩნდა, რომ ადამი მუსლიმი იყო, ჰყავდა ჩინელი ბებიის და მის იდენტობაში ერთმანეთს ერწყმოდა ისლამი, ჩინური კულტურა და ავსტრონეზიული ფესვები. ეს მულტიკულტურული სინთეზი ჩემთვის აღმაფრთოვანებელი იყო“, – იხსენებს ლუკა.

სწორედ ადამი გახდა ფილმის მთავარი გმირი. გადაღებები თავდაპირველად ლუკას საცხოვრებელ სახლში დაიწყო, ღამის სცენებისთვის კი გადასაღებ მოედნად ვენეციის ისტორიული ქუჩები იქცა. აღსანიშნავია ისიც, რომ ფილმი სრულად მობილური ტელეფონით არის გადაღებული.

სიუჟეტი ახალგაზრდა მალაიზიელ მუსიკოსზე მოგვითხრობს, რომელიც ვენეციაში ბებიის ანდერძის შესასრუ-

ლებლად ჩადის – მან გარდაცვლილის ფერფლი მისი საყვარელი კომპოზიტორის იგორ სტრავინსკის საფლავზე უნდა მიიტანოს. თუმცა, როდესაც ფერფლს მოპარავენ, ადამი უცხო ქალაქში ეჭვებსა და გაურკვევლობაში მარტო რჩება.

ლუკა ფადიურაშვილის თქმით, ნამუშევარი დეტერმინიზმის პრობლემატიკას ეხმიანება: „ფილმში დასმულია ფილოსოფიური კითხვა: რამდენად განსაზღვრულია ადამიანის ქმედებები? მოვლენები დეტალური ნებაა თუ თავად ადამიანი ქმნის საკუთარ ბედს? გარდა იმისა, რომ მთავარი პერსონაჟი დაკარგულ ფერფლს ეძებს, ის შინაგან მოგზაურობასაც გადის და პასუხებს სამყაროსგან ელის“.

ფილმის ჩვენება უკვე გაიმართა თბილისის საერთაშორისო კინოფესტივალსა და ქუთაისის მოკლემეტრაჟიანი ფილმების ფესტივალზე. „ჩვენების შემდეგ კითხვა-პასუხის რეჟიმი ძალიან სასიამოვნო იყო. მე და ფილმის მემონტაჟემ, ლევან ჭყონიამ, ბევრი ვიმუშავეთ, რათა მაყურებელს საფიქრალი დარჩენოდა. როდესაც აუდიტორიისგან ისეთ მოსაზრებებს ისმენ, როგორიც თავად ნაფიქრიც არ გქონდა, ეს რეჟისორისთვის ერთ-ერთი ყველაზე დიდი ჯილდოა“, – აღნიშნავს ავტორი.

ლუკას სამომავლო გეგმები საერთაშორისო აუდიტორიის წინაშე ფილმის გატანას უკავშირდება. რეჟისორს სურს, ნამუშევარი იტალიელმა და მა-

ლაიზიელმა მაყურებელმაც ნახოს, რადგან ფილმის მთავარი ღირსება სწორედ მულტიკულტურული ელემენტების თანაარსებობაა.

ამირან ცინცაძე: „ჩემთვის თსუ არის ინტელექტუალური კაპიტალით სავსე ადგილი“

შარტხია ბაროშვილი

თსუ-ს სოციალურ და პოლიტიკურ მეცნიერებათა ფაკულტეტის საერთაშორისო ურთიერთობების მიმართულების ბაკალავრიატის მეოთხე კურსის სტუდენტი ამირან ცინცაძე გაცვლითი პროგრამის ფარგლებში ლატვიაში, ვიძემეს გამოყენებით მეცნიერებათა უნივერსიტეტში იმყოფებოდა და საქართველოში დიდი შთაბეჭდილებებით დაბრუნდა.

„საზღვარგარეთ გატარებული სემესტრი გარდამტეხი იყო ჩემს ცხოვრებაში. პირველ რიგში, გავხდი უფრო დამოუკიდებელი, პასუხისმგებელი და მიმღები განსხვავებული აზრისადმი. გაცვლითი პროგრამის ფარგლებში ურთიერთობა მქონდა სხვადასხვაგვარი ხედვისა და მისწრაფებების მქონე სხვადასხვა ეროვნების ადამიანებთან. სწავლების მეთოდები ვიძემეს უნივერსიტეტში ბევრად უფრო განსხვავებული აღმოჩნდა, ვიდრე ამას ველოდი. ჩემი აზრით, თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში სწავლა ბევრად უფრო პრომატევადია, ვიდრე ეს ვიძემეს უნივერსიტეტში იყო. საერთაშორისო ურთიერთობების მიმართულება თავის თავში მოიცავს დიდი თეორიული მასალის ათვისებას. სწორედ ამიტომ, სტუდენტებს გვინევს სხვადასხვა მოაზროვნეებისა თუ პოლიტიკოსების თეორიების, დოქტრინების, მოსაზრებების შესწავლა, ასევე, ისტორიული ფაქტებისა, რაც საჭიროა იმისთვის, რომ პარალელურად გავაუმჯობესოთ დღევანდელი მათთან და არგუმენტირებულად ავხსნათ ესა თუ ის მოვლენა. იმ უნივერსიტეტში კი, სადაც ერთი სემესტრი გავატარე, ლექტორები მეტ-

ყურადღებას ამახვილებენ პრაქტიკულ და არაფორმალურ სწავლების მეთოდებზე, ცდილობენ ნაკლებად დატვირთონ სტუდენტები საკითხავი მასალებით და სწავლების პროცესში ხშირად იყენებენ ვიდეო მასალებს თუ აუდიო ჩანაწერებს, სადაც ესა თუ ის საკითხი უფრო მარტივად და გასაგებად ენითაა ახსნილი. ასევე, სხვადასხვა კურსის ფარგლებში ხშირი იყო ექსკურსიები ისტორიული ძეგლების, ადგილების მოსანახულებლად, რაც, ჩემი აზრით, სწავლის პროცესს უფრო ნაყოფიერს და საინტერესოს ხდის. ვთვლი, რომ მსგავსი პრაქტიკის დანერგვა თსუ-შიც შედეგის მომტანი იქნება, განსაკუთრებით ისეთ ფაკულტეტებსა და მიმართულებებზე, რომელთაც აქტიური გადაკვეთა აქვთ საქართველოს ისტორიასთან“, – გვიყვება ამირანი.

ლატვიაში გატარებულმა ხუთმა თვემ ამირანს დაანახა, რომ ყველა კულტუ-

რასა და ეროვნებას გააჩნია თავისი უნიკალური თავისებურება, რაც დასაფასებელია. „უნწყვეტი კავშირი სხვადასხვა კულტურის წარმომადგენლებთან საშუალებას გაძლევს, რომ გაითავისო მათი დადებითი მახასიათებლები, რაც გეხმარება უკეთეს პიროვნებად და პროფესიონალად ჩამოყალიბებაში. ვთვლი, რომ გავხდი მეტად კომუნიკაბელური, გავიუმჯობესე დებატების უნარები, რადგან სხვადასხვა კურსის განმავლობაში სტუდენტებს შორის აქტიურად მიმდინარეობდა აზრთა გაცვლა-გამოცვლა, რაც კრიტიკული აზროვნების განვითარებასა და დისკუსიის შესაძლებლობების გაუმჯობესებაში დამეხმარა“, – ამბობს ამირანი.

ამირან ცინცაძე მეტად ემაღლიერება თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტს და მას განსაკუთრებულ მისიასაც აკისრებს. იგი თვლის, რომ თსუ სტუდენტებს საკუთარი თავის უკეთესობისკენ გარდაქმნაში ეხმარება. „თსუ-ში სწავლამ, რაც ყველაზე მეტად მნიშვნელოვანია, მომცა უნივერსალური განათლება – უნივერსიტეტის მთავარი დანიშნულებაა ხომ სწორედ ეს არის. აქ მიღებული განათლებისა და გამოცდილების გარეშე შეუძლებელი იქნებოდა ვყოფილიყავი კონკურენტუნარიანი სტუდენტი თუნდაც გაცვლითი პროგრამის ფარგლებში. თსუ-ში სწავლამ, ასევე, შესაძლებლობა მომცა უშუალო კავშირი მქონოდა ისეთ პროფესიონალ ლექტორებთან, რომლებიც, პარალელურად, დარგის სპეციალისტები არიან არა მარტო ჩვენს ქვეყანაში, არამედ ევროპის მასშტაბით. ჩემთვის ეს არის ინტელექტუალური კაპიტალით სავსე ადგილი, სადაც რაც უფრო მეტს იშრო-

მებ, მით უფრო წარმატებულ პროფესიონალად ყალიბდები. აქ სწავლამ გამიღრმავა პატრიოტიზმის გრძნობაც, რადგან ეს უნივერსიტეტი დაარსებულია ქართული სახელმწიფოს მამების მიერ (ივანე ჯავახიშვილი, პეტრე მელიქიშვილი, ექვთიმე თაყაიშვილი, გრიგოლ წერეთელი, კორნელი კეკელიძე და ა.შ.), რაც, ერთი მხრივ, პასუხისმგებლობა და, მეორე მხრივ, უდიდესი პატივია“, – ამბობს ამირანი.

სტუდენტს უკვე საკუთარი „წარმატების ისტორიაც“ აქვს, თუმცა თავის თავზე საუბარი უჭირს. „ამაზე საუბარი ჯერ ადრეა, მაგრამ ჩემი წარმატების ისტორია (თუ შეიძლება ასე ვუწოდოთ) მაინც პერსონალურ ზრდაზე და საკუთარი თავის რწმენაზეა დაფუძნებული. როდესაც თსუ-ში მოვხვდი, ნაკლებად თავდაჯერებული ვიყავი და არ ვიცოდი – რა მელიოდა, თუმცა აქ არსებულმა კონკურენტულმა გარემომ უკეთესობისკენ მიიბიძგა. ყოველი გამოცდა, ყოველი პროექტი, კონფერენცია თუ დანერგილი სტატია იყო ნაბიჯი ჩემი განვითარებისკენ. „ერასმუს +“-ის პროგრამის კონკურსში გამარჯვება კი იყო დადსტურება იმისა, რომ მუდმივი შრომა საკუთარ თავთან აუცილებელია. იმედი მაქვს, რომ მთავარი წარმატებები ჯერ კიდევ წინ მაქვს და როცა ვსაუბრობ ჩემს თავზე, ვგულისხმობ სხვა ჩემს თანატოლებსა და მთლიანად ქართულ სახელმწიფოს. დარწმუნებული ვარ, რომ ჩვენი თაობა შეძლებს იმის ასრულებას, რაც მანამდე მიუწვდომელი ჩანდა ყველა თაობისთვის და, რაც ყველაზე მთავარია, მსურს, რომ ამ პროცესში ჩემი წვლილი მეც შევიტანო“, – აღნიშნავს ამირანი.

სალომე ანდრიაშვილი: „ლატვიაში სწავლება უფრო მეტად პრაქტიკულ ფორმატზე იყო ორიენტირებული“

თამარ ღაღინა

ოსუს ფსიქოლოგიისა და განათლების მეცნიერებათა ფაკულტეტის მეოთხე კურსის სტუდენტი სალომე ანდრიაშვილი იმ ახალგაზრდებს შორისაა, ვისთვისაც აკადემიური წარმატება მხოლოდ შეფასებებით არ განისაზღვრება. თბილისის 175-ე საჯარო სკოლის ოქროს მედალოსანი, თსუ-ში 100%-იანი გრანტით ჩარიცხული და არაერთგზის სტიპენდიატი სალომე ანდრიაშვილი საკუთარი გამოცდილებით ადასტურებს, რომ მიზნისკენ სვლა ხშირად შიშის დაძლევის ინყება. სწორედ ეს გზა გაიარა მან, როდესაც გაცვლით პროგრამაში მონაწილეობის გადაწყვეტილება მიიღო და ერთი სემესტრი ლატვიის უნივერსიტეტში გაატარა.

ლატვიაში ჩასვლა ახალი ეტაპის დასაწყისი იყო – ეტაპის, რომელიც მხოლოდ აკადემიურ გამოწვევებს არ გულისხმობდა. „მიდიხარ სრულიად უცხო ადგილას, სადაც თავიდან ყველაფერი ახალია და დრო გჭირდება შესაგუებლად“, – ამბობს სალომე. ინდივიდუალურ გამოცდილებას მალევე დაემატა მრავალკულტურული გარემო – სხვადასხვა ქვეყნიდან ჩამოსული სტუდენტები, განსხვავებული ენები და კულტურები ერთ სივრცეში იყრიდა თავს. „ბევრს საქართველოს შესახებ საერთოდ არ ჰქონდა ინფორმაცია, ან ძალიან მწირი ცოდნა ჰქონდათ. ასეთ დროს ხვდები,

რომ იმ წუთას შენ ხარ მთავარი წყარო, რომელიც ამ ქვეყანაზე წარმოდგენას ქმნის“, – ამბობს სალომე.

საერთაშორისო სტუდენტების შეხვედრები მისთვის ერთგვარ კულტურულ დიალოგად იქცა. „ცდილობ, მაქსიმალურად კარგი შთაბეჭდილება მოახდინო, რადგან აცნობიერებ, რომ შენი სიტყვები და ქცევა, გარკვეულწილად, ქვეყნის იმიჯსაც უკავშირდება“, – აღნიშნავს ის. ასეთ მომენტებში სალომე არა მხოლოდ საკუთარ გამოცდილებაზე, არამედ ქართულ კულტურაზე, ისტორიაზე, ტრადიციებსა და თანა-

მედროვე რეალობაზეც საუბრობდა. მისი თქმით, განსაკუთრებით მნიშვნელოვანი იყო სტერეოტიპების რღვევა და იმ მრავალფეროვნების წარმოჩენა, რომელიც საქართველოს ახასიათებს. „მინდოდა ცოდნოდათ, რომ საქართველო მხოლოდ გეოგრაფიული წერტილი არ არის რუკაზე – ეს არის კულტურა, სტუმართმოყვარეობა, მრავალსაუკუნოვანი ისტორია და სწრაფად განვითარებადი საზოგადოება. როცა ინტერესით გისმენენ და შემდეგ გეუბნებიან, რომ შენი ქვეყნის მონახულება უნდათ, ეს განსაკუთრებული შეგრძნებაა“, – იხსენებს ის. მისი თქმით, გაცვლით პროგრამაში მონაწილეობა არა მხოლოდ აკადემიური და პიროვნული განვითარების, არამედ კულტურული თვითგაცნობიერების გამოცდილებაცაა.

რაც შეეხება უშუალოდ სასწავლო პროცესს, აქ განსხვავებები განსაკუთრებით თვალსაჩინო აღმოჩნდა. თუ თსუ-ში თეორიულ ცოდნას დიდი ყურადღება ექცევა, ლატვიაში სწავლება უფრო მეტად პრაქტიკულ ფორმატზე იყო ორიენტირებული. „საკითხავი მასალა, ფაქტობრივად, მეოთხედი იყო იმასთან შედარებით, რასაც აქ ვკითხულობ“, – ამბობს სალომე. ერთ-ერთ საგანს – განათლების გარემოს – ყოველკვირეული ვიზიტები ახლდა სხვადასხვა ლატვიურ სკოლაში. „ვაკვირდებოდი სასწავლო გარემოს და ჩვენს რეფლექსებს ლექტორს ვუგზავნიდით. რამდენიმეკვირიანი გასვლითი ვიზიტები ჩემთვის გაცილებით ბევრის მომცემი იყო,

ვიდრე მხოლოდ თეორიული საკითხების განხილვა“.

ამ განსხვავებას თან ერთვის სწავლების სტილიც. „ლექტორები მაქსიმალურად ცდილობდნენ – შეექმნათ გარემო, სადაც კითხვის დასმა და შეცდომის დაშვება სტუდენტისთვის „მტკიცეული“ არ იქნებოდა. ჩვენს შეცდომებს ცოდნის ნაკლებობად კი არა, განვითარების შესაძლებლობად აღიქვამდნენ“, – ამბობს ის. მისი ინფორმაციით, შეფასების სისტემაც განსხვავებული იყო – არ არსებობდა შუალედური გამოცდები, ზოგ საგანში არც ფინალური; შეფასება შესრულებული პრაქტიკული დავალებებით და 10-ბალიანი სისტემით ხდებოდა.

ამ განსხვავებების აღნიშვნის პარალელურად სალომე ხაზს უსვამს იმ საფუძველს, რომელიც მას თსუ-მ მისცა. „საკმარისი თეორიული ცოდნა რომ არ მქონოდა, ვფიქრობ, უფრო ზედაპირულად შევასრულებდი იქ მოცემულ აქტივობებს“, – ამბობს ის.

როდესაც საუბარი ისევ საკუთარ უნივერსიტეტზეა, სალომე განსაკუთრებული მადლიერებით იხსენებს იმ გარემოს, რომელმაც მისი პროფესიული და პიროვნული ჩამოყალიბება უზრუნველყო: „ჩემს ფაკულტეტს არაერთი პროფესიონალი ჰყავს – ლექტორები, ადმინისტრაციული პერსონალი, სტუდენტები. როცა მათთან თითქმის მთელ კვირას ატარებ რამდენიმე წლის განმავლობაში, ეს ურთიერთობები ძალიან ძვირფასი ხდება“.

მარიამ ჯინჭარაძემ წიგნის ახალი თავი „გადაფურცლა“

თამარ ღაღინა

თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ფსიქოლოგიისა და განათლების მეცნიერებათა ფაკულტეტის ფსიქოლოგიის საბაკალავრო პროგრამის მესამე კურსის სტუდენტი მარიამ ჯინჭარაძე სწორედ იმ სტუდენტთა შორისაა, რომელმაც საკუთარი აკადემიური მონდომებითა და პიროვნული სიმტკიცით საერთაშორისო საგანმანათლებლო სივრცეში ღირსეულად წარადგინა უნივერსიტეტი. მაღალი აკადემიური მოსწრება, გამორჩეული სამოტივაციო წერილი და წარმატებით გავლილი ინტერვიუ გახდა საფუძველი იმისა, რომ მან გაცვლით პროგრამაში მონაწილეობა მოიპოვა და სწავლა პოლონეთში, ვარშავის უნივერსიტეტში გააგრძელა.

უცხო ქვეყანაში სწავლა, განსაკუთრებით მაშინ, როდესაც პროცესი არამშობლიურ ენაზე მიმდინარეობს, სერიოზულ გამოწვევებთანაა დაკავშირებული. მარიამი ამ გამოცდილებას გარდამტეხ ეტაპად აფასებს: „ისწავლო უცხო ქვეყანაში არამშობლიურ ენაზე საკმაოდ დიდი გამოწვევაა, მით უმეტეს მაშინ, როცა განათლების სისტემა აქ სხვანაირადაა მოწყობილი. უზომოდ ბევრი უნდა ეცადო, რომ საკუთარი თავის ბოლომდე წარმოჩენა შეძლო და ეს პროცესი საკმაოდ რთული და სტრესულია“. მისი თქმით, სწორედ ამ სირთულეებმა ჩამოაყალიბა უფრო დამოუკიდებელ და თავდაჯერებულ პიროვნებად: „აქ სწავლამ ბევრად უფრო დამოუკიდებელი გამხადა და ბევრ საკითხზე პერსპექტივა შემიცვალა. ჩემი თავი ვაქციე საყრდენად და ვისწავლე, რომ ცხოვრებაში არსებულ სირთულეებს თვალი უნდა გაუსწორო და ყველა პრობლემა შე-

ნით უნდა გადაჭრა“. ამ გამოცდილებას იგი, სიმბოლურად, „წიგნის ახალ თავად“ მოიხსენიებს, რომლის გადაფურცვლაც აუცილებელი იყო პიროვნული ზრდისთვის.

მარიამის შეფასებით, მიღწეული წარმატების საფუძველი სწორედ თსუ-ში მიღებული განათლებაა, რომელიც მის აკადემიურ და პიროვნულ განვითარებას უკავშირდება. „თსუ-ში სწავლამ მომცა ის შესაძლებლობა, რომ დღეს იქ ვყოფილიყავი, სადაც ვარ; ის მესწავლა, რაც ვისწავლე; ის გამეწყო, რაც გავიარე“, – აღნიშნავს მარიამი. მისი სიტყვებიდან ჩანს, რომ უნივერსიტეტმა არა მხოლოდ ცოდნა შესძინა, არამედ შექმნა გარემო, სადაც სტუდენტებს შეუძლიათ საკუთარი შესაძლებლობების აღმოჩენა და ძლიერი ადამიანური კავშირების დამყარება. თსუ-მ მას, ასევე, ის საფუძველი მისცა, რომლის წყალობითაც შეძლო წასვლა და გამოცდილების მიღება უცხო ქვეყანაში: „თსუ-მ მომცა ის ცოდნა, რომლის საფუძველზეც მოვახერხე წასვლა და ამ გამოცდილების მიღება“.

საერთაშორისო აკადემიურ გარემოში მიღწეულ წარმატებებს შორის განსაკუთრებულ ადგილს იკავებს კვლევითი პროექტი, რომელიც მარიამმა ვარშავაში სწავლის პერიოდში განახორციელა. „ვარშავის უნივერსიტეტში ყოფნის პერიოდში ჩემთვის ყველაზე მნიშვნელოვანი წარმატება ექსპერიმენტის სრულფასოვნად ჩატარება იყო“, – ამბობს იგი. ერთ-ერთი საგნის ფარგლებში მას უცხო ადამიანებზე ექსპერიმენტის ჩატარება და კვლევითი ნაშრომის მომზადება დაევა. „ეს ჩემთვის ყველაზე დიდი აკადემიური გამოწვევა აღმოჩნდა, ვინაიდან აქამდე არასდროს მქონია მსგავსი გამოცდილება. ჯგუფში მარტო აღმოვჩნდი, ამიტომ დახმარება

მარიამ ჯინჭარაძის ისტორია ნათლად აჩვენებს, რომ საერთაშორისო წარმატების საწინდარი საკუთარ უნივერსიტეტში მიღებული გამოცდილებაა

ლექტორსა და გამოცდილ კოლეგებს ვთხოვე“.

კვლევის პროცესში განსაკუთრებულ სირთულეს მონაწილეთა მოძიება წარმოადგენდა. „ბევრ ადამიანს არ ვიცნობდი, რათა მათთვის ექსპერიმენტში მონაწილეობა მეთხოვა. მათი მოძებნა საკმაოდ რთული აღმოჩნდა, მაგრამ ეს ყველაფერი შევძელი. ჩემმა ახლად შეძენილმა მეგობრებმა ამაში გადამწყვეტი როლი შეასრულეს, ვინაიდან თავიანთ

ნაცნობებს თხოვეს ჩემი დახმარება. იყვნენ ისეთი ადამიანებიც, რომელთაც საერთოდ არ ვიცნობდი, თუმცა მონაწილეობის სურვილი თავად გამოთქვეს“. საბოლოოდ, მისი თქმით, ყველა ეტაპმა წარმატებით ჩაიარა – გამოცდილებამ კი კიდევ ერთხელ დაუდასტურა, რომ პროფესიული ზრდა ხშირად კომფორტის ზონის დატოვებას უკავშირდება.

ვარშავის უნივერსიტეტის საგანმანათლებლო მოდელს მარიამი განსაკუთრებულად აფასებს პრაქტიკაზე ორიენტირებულობის გამო. მისი დაკვირვებით, აქ მიღებული ცოდნა მუდმივად რეალურ გარემოში გამოიყენება: „ვარშავის უნივერსიტეტი უფრო მეტად ორიენტირებულია ცოდნის პრაქტიკულ გამოყენებაზე და ლექტორები მუდმივად ცდილობენ, რომ ამ ცოდნის რეალიზების საშუალება მოგცენ“. ამასთან, იგი ხაზს უსვამს აკადემიური მოთხოვნების სიმკაცრესა და კრიტიკულ მიდგომას: „ისინი ძალიან კრიტიკულად უყურებენ ყველაფერს და მუდმივად ცდილობენ, კარგი აკადემიური მოსწრების მიუხედავად, დაგიტოვონ განვითარების საშუალება. ჩემი აზრით, ამის მიზანი სტუდენტის მოტივაციის გაღვივებაა, რათა შედეგით არასდროს დაკმაყოფილდეს და მუდმივად ეძიოს რაღაც ახალი და მნიშვნელოვანი“.

მარიამ ჯინჭარაძის ისტორია ნათლად აჩვენებს, რომ საერთაშორისო წარმატების საწინდარი საკუთარ უნივერსიტეტში მიღებული გამოცდილებაა. აკადემიური მონდომება, პიროვნული სიმტკიცე და ახალი შესაძლებლობების სადმი ლიაობა ქმნის იმ გზას, რომელიც სტუდენტს არა მხოლოდ პროფესიულ, არამედ ცხოვრებისეულ სიმნიშვნელოვან მიჰყავს.

თსუ-ს დაარსებიდან 108-ე წლისთავზე გამართული სტუდენტური კონფერენცია

6060 ჩარაჰიანი

თსუ-ს დაარსებიდან 108-ე წლისთავისადმი მიძღვნილი ღონისძიებების ფარგლებში სტუდენტებსაც მიეცათ თავიანთი კვლევებისა და მოხსენებების წარმოდგენის შესაძლებლობა. ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის ორგანიზებით უკვე ტრადიციული სტუდენტთა სამეცნიერო კონფერენცია გაიმართა სახელწოდებით – „თსუ – 108“, რომელშიც მონაწილეობა 250-ზე მეტმა ახალგაზრდამ მიიღო.

ღონისძიების გახსნაზე იმყოფებოდა თსუ-ს რექტორი, აკადემიკოსი ჯაბა სამუშია, რომელიც სტუდენტებს მიესალმა და წარმატებები უსურვა. „სტუდენტობიდან იწყება ის გზა, რომელიც დიდი მეცნიერებისკენ მიდის. სწორედ ასეთი ღონისძიებები არის ის ფუნდამენტი, საიდანაც უნდა გაიზარდოს დიდი მეცნიერი, ცნობილი მკვლევარი. კიდევ ერთხელ ვრწმუნდებით ყველანი, რომ თსუ მართლაც საოცარ თაობებს ზრდის“, – განაცხადა რექტორმა.

ახალგაზრდა მომხსენებლებს ასევე სიტყვით მიმართა ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის დეკანმა, პროფესორმა დარეჯან თვალთვაძემ: „ძალიან გვახარებს, რომ თითოეულ თქვენგანს აქვს სურვილი, იცოდეს იმაზე მეტი, ვიდრე ეს შეიძლება ჩვეულებრივ სალექციო-სასემინარო მუშაობის დროს გაიგოს სტუდენტმა. ყველაფერი სწორედ კითხვის დასმით იწყება. როცა კითხვას სვამ, იწყებ პასუხის ძიებას და ამ ძიებაში იზადება ის, რასაც ჩვენ სამეცნიერო კვლევას ვეძახით. გისურვებთ, რომ ძიების სურვილი თქვენი ცხოვრების მუდმივი თანამგზავრი იყოს“.

წლევანდელი კონფერენცია გამორჩეული იყო იმით, რომ, თსუ-ს სხვადასხვა

ნინო პოჰიაშვილი: ჩვენი მიზანია, სტუდენტებს გამოვუმუშაოთ ეთიკური სტანდარტები ხელოვნური ინტელექტის ეპოქაში, რათა თანამედროვე ტექნოლოგიები კვლევისას დამხმარე და არა ჩამანაცვლებელ ინსტრუმენტად გამოიყენონ

ფაკულტეტის სტუდენტების გარდა, მასში მონაწილეობდნენ გორისა და სოხუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტების, ეროვნული თავდაცვის აკადემიის და წმინდა ანდრია პირველწოდებულის სახელობის უნივერსიტეტის სტუდენტები. ორი დღის განმავლობაში 16 პარალელური სექცია მუშაობდა და საკითხთა სპექტრი მრავალფეროვანი იყო: ისტორია, ლიტერატურათმცოდნეობა, ანთროპოლოგია, ფილოლოგია, ფილოსოფია და ხელოვნებათმცოდნეობა.

როგორც კონფერენციის საორგანიზაციო კომიტეტის თავმჯდომარემ, ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორმა ნინო პოჰიაშვილმა აღნიშნა, განსაკუთრებული დატვირთვა ჰქონ-

და უნივერსიტეტის ისტორიის სექციას. „წელს 30-მდე მოხსენება მიეძღვნა უნივერსიტეტის დამფუძნებლებს, მისი დაარსების ისტორიასა და საბჭოთა იდეოლოგიური ზეგავლენის პერიოდში უნივერსიტეტის არსებობის საკითხებს. მთელი კონფერენციის განმავლობაში კი სულ 180-მდე მოხსენება მოვისმინეთ“, – გვითხრა პროფესორმა. ნინო პოჰიაშვილმა, რომელიც ორგანიზებას უწევს სამეცნიერო კონფერენციებს, ყურადღება თანამედროვე გამოწვევებზეც გაამახვილა: „ჩვენთვის ძალიან მნიშვნელოვანია – ხელი შევუწყოთ სტუდენტების ჩართულობას სამეცნიერო ცხოვრებაში. გარდა ამისა, ჩვენი მიზანია, სტუდენტებს გამოვუმუშაოთ ეთიკური სტანდარტები ხელოვნური ინ-

ტელექტის ეპოქაში, რათა თანამედროვე ტექნოლოგიები კვლევისას დამხმარე და არა ჩამანაცვლებელ ინსტრუმენტად გამოიყენონ“.

კონფერენციის ფარგლებში დაჯილდოვდნენ სტუდენტი-მოხალისეები, რომლებიც საორგანიზაციო საკითხებში აქტიურად იყვნენ ჩართულნი. რაც შეეხება სამეცნიერო შედეგებს, საუკეთესო მოხსენებები, აკადემიური ხელმძღვანელების რეკომენდაციითა და რეცენზირების შემდეგ, თსუ-ს ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის ელექტრონულ სამეცნიერო ჟურნალში – „სტუდენტური წელიწადული“ გამოქვეყნდება.

თსუ-ს დაარსებიდან 108-ე წლისთავისადმი მიძღვნილ ღონისძიებაზე სტუდენტებმა მოხსენებები წარადგინეს შემდეგ თემებზე: „თსუ საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკის არსებობის ხანაში“ (ნათია შუკაკიძე, ლიკა შუბითიძე), „ივანე ჯავახიშვილის მოღვაწეობა საბჭოთა რეჟიმის პირობებში“ (გიორგი გუგუშაშვილი), „თსუ-ს აკადემიური თავისუფლების საზღვრები საბჭოთა კონტროლის პირობებში: 1934 და 1953 წლების საარქივო დოკუმენტაციის საფუძველზე“ (სალომე ქავთარაძე, მარიამ ჯეირანაშვილი), „პირველი სტუდენტური ჟურნალი „მომავალი“ (1920-1921)“ (თინათინ პორტანია), „მედეა ლამაშიძის მოღვაწეობის ისტორიიდან“ (ნაია ხაჩიშვილი, ოთარ სამუშია), „1978 წლის დემონსტრაციები საქართველოში – თბილისი, ბათუმი, სოხუმი“ (კახი ახვლედიანი), „ეკლესიის როლი პოლიტიკური პროცესების ფორმირებაში შუა საუკუნეების საქართველოში“ (მარიამ მიქავა, ლიზი ქავთარაძე), „ერეკლე II-ის ევროპული პოლიტიკური ხედვა და ურთიერთობის მცდელობები ევროპის სახელმწიფოებთან“ (ქეთი შოშიაშვილი) და სხვ.

როგორ გაუკაფა თსუ-მ ეკა წილოსანს მომავლის გზა

შპრთხია ბაროშვილი

თსუ-ს ზუსტ და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათა ფაკულტეტის კომპიუტერული მეცნიერების ინგლისურენოვანი საბაკალავრო პროგრამის მესამე კურსის სტუდენტი ეკა წილოსანი თვლის, რომ ადამიანის ცხოვრებაში სტუდენტობა გარდამტეხი ეტაპია, რადგან იგი მოითხოვს დამოუკიდებელი გადანყვებილების მიღებას, შრომასა და პასუხისმგებლობას.

„თსუ-ში სწავლის პროცესში უფრო მიზანდასახული გავხდი და ჩამომიყალიბდა მკაფიო ხედვა ჩემი სამომავლო გეგმების შესახებ. გამართული სასწავლო პროგრამა და აკადემიური გარემო გახდა გარანტი ჩემი პროფესიონალური განვითარების პროცესში – ყოველი ლექცია ჩემთვის ახალი ცოდნისა და მიმართულების აღმოჩენის შესაძლებლობა იყო. კომპიუტერული მეცნიერება მრავალმხრივი სფეროა და განსაკუთრებით ვაფასებ იმ ფაქტს, რომ ლექტორები ცდილობენ სტუდენტებს მისცენ ფართო და რეალისტური წარმოდგენა სხვადასხვა მიმართულებაზე. მნიშვნელოვანი მოტივაცია იყო ისიც, რომ ჩემი შრომა დაფასდა და გავხდი სახელმწიფო სტიპენდიანტი. ამასთან ერთად, გავიზრე, რომ თსუ-ს სტუდენტობა მხოლოდ პრივილეგია კი არ არის, არამედ დიდი პასუხისმგებლობაცაა, რადგან თსუ-ს მიღმა დიდი ისტორიაა.

ყოველთვის ვამაყობდი იმით, რომ ვარ თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სტუდენტი, რადგან თსუ რეალურ შესაძლებლობას გაძლევს განვითარდე და გახდე წარმატებული პროფესიონალი“, – ამბობს ეკა.

როგორც ყველა წარმატებულ სტუდენტს, ეკასაც ჰქონდა სურვილი გაცივლით პროგრამაში ჩართულიყო. მან იცოდა, რომ მიზნის მისაღწევად მალა-ლი აკადემიური მოსწრება უნდა ჰქონოდა ყველა სემესტრში, ამიტომ თავს არ

ზოგავდა, რომ კარგად ესწავლა. ბოლოს მან საწადელს მიადგინა. ეკა პოლონეთში, ქალაქ პოზნანში, ტექნოლოგიურ უნივერსიტეტში მოხდა, როგორც ხელოვნური ინტელექტისა და კომპიუტერული მეცნიერების ინგლისურენოვანი საბაკალავრო პროგრამის სტუდენტი.

„მიუხედავად იმისა, რომ თსუ-ში ვსწავლობ ინგლისურენოვან პროგრამაზე და ყოველდღიურად მინევს მულტიკულტურულ გარემოში ყოფნა, საზღვარგარეთ სწავლამ მნიშვნელოვნად გააფართოვა ჩემი მსოფლმხედველობა. გავიცანი სხვადასხვა ქვეყნის სტუდენტები და ლექტორები, მათ შორის ისეთი პროფესიონალები, რომლებსაც მნიშვნელოვანი წვლილი მიუძღვით კომპიუტერული მეცნიერებისა და ტექნოლოგიური სფეროს განვითარებაში.

მქონდა შესაძლებლობა, უცხოელი მეგობრებისთვის გამეზიარებინა ცოდნა ქართული კულტურისა და ტრადიციების თაობაზე, ამავდროულად, მესწავლა სხვა კულტურების შესახებ. ყოველდღიურმა ცხოვრებამ უცხოენოვან გარემოში მასწავლა ადაპტაცია, დამოუკიდებლობა და პასუხისმგებლობის აღება საკუთარ თავზე. ჩემთვის ყველაზე მნიშვნელოვანი გამოცდილება იყო დამოუკიდებლად ცხოვრება და იმის სწავლა, თუ როგორ გავუმკლავდე აკადემიურ პროცესთან ერთად ყოველდღიურ გამოწვევებს. ეს ერთი სემესტრი სავსე იყო სიახლეებითა და სირთულეებით, რომლებმაც დამანახა, რომ გაცვლითმა პროგრამამ არა მხო-

ლოდ ჩემს განათლებასა და პროფესიულ განვითარებაზე იმოქმედა, არამედ პიროვნულადაც გამაძლიერა და მეტად თავდაჯერებული გამხადა“, – ამბობს ეკა წილოსანი საკუთარი შთაბეჭდილებების გაზიარებისას.

როგორც ეკა აღნიშნავს, პოზნანის ტექნოლოგიურ უნივერსიტეტში იყო ბევრი უცხოელი ლექტორი, რომლებიც მსოფლიოში წამყვან ტექნოლოგიურ კომპანიებში მუშაობენ. მათგან მიღებული ცოდნა და პრაქტიკული გამოცდილება მისთვის განსაკუთრებით ღირებულია. „ლექტორები აქტიურად ინტერესდებიან უცხოელი სტუდენტებით და ხშირად თავადაც ავლენდნენ პარალელურ სტუდენტებს შორის. როდესაც მათ ჩემი უნივერსიტეტი გავაცანი, არაერთხელ გამოთქვეს აღფრთოვანება თსუ-ს ისტორიით, მიღწევებითა და აკადემიური შედეგებით. აღსანიშნავია ისიც, რომ ჩემი მიმღები უნივერსიტეტი თსუ-ს დაარსებიდან მხოლოდ ერთი წლის შემდეგ შეიქმნა, რაც კიდევ უფრო საინტერესო საფუძველს ქმნის შედარებისთვის. როგორც სტუდენტმა, რომელმაც განათლება ორივე უნივერსიტეტში მიიღო, შემიძლია ვთქვა, რომ თსუ გაძლევს ძლიერ და მყარ საფუძველს, რომელიც საშუალებას გაძლევს მსოფლიოს ნებისმიერ უნივერსიტეტში გააგრძელო სწავლა თავდაჯერებულად და წარმატებით“, – ამბობს ეკა, რომელიც თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტს ემადლიერება მომავლის გზის გაკაფვაში.

გამოიცა ნაირა ბეპიევის ახალი ნიგნები, რომლებიც ქართულ-ოსურ ურთიერთობებში სამშვიდობო როლსაც ასრულებს

შპრთხია ბაროშვილი

6 მარტს, თსუ-ს ქართულ-ოსურ ურთიერთობათა სამეცნიერო-კვლევითი ცენტრის ინიციატივით, თსუ-ს პირველი კორპუსის სააქტო დარბაზის ფოიეში პროფესორ ნაირა ბეპიევის ნიგნების – „ოსური ლიტერატურის ისტორიისა“ და „ოსური ფოლკლორის“ პრეზენტაცია გაიმართა. ღონისძიებას ესწრებოდნენ: თსუ-ს რექტორი, აკადემიკოსი ჯაბა სამუშია, სახელმწიფო ენის დეპარტამენტის ხელმძღვანელი გიორგი ალიბეგაშვილი, შერიგებისა და სამოქალაქო თანასწორობის საკითხებში სახელმწიფო სამინისტროს დეპარტამენტის ხელმძღვანელი ზვიად ზვიადაძე, ცნობილი ფიქტურელი, უნივერსიტეტელი ვლადიმერ გუცავეი, უნივერსიტეტის პროფესორები, სტუდენტები, ადმინისტრაციის წარმომადგენლები და მოწვეული სტუმრები.

ღონისძიებაზე თსუ-ს რექტორმა, აკადემიკოსმა ჯაბა სამუშიამ ქართულ-ოსური ურთიერთობების ისტორიაზე, მის მნიშვნელობასა და უნივერსიტეტში ოსური ენის შესწავლის ტრადიციაზე ისაუბრა.

„ქართულ-ოსურ ურთიერთობებს დიდი ისტორია აქვს და მიუხედავად ბევრი გამოწვევისა თუ სირთულეებისა, ამ ურთიერთობას აქვს დიდი წარსული და საფუძველი. ქართველები და ოსები ყოველთვის ძალიან ახლობლები იყვნენ ერთმანეთისთვის – ჩვენ ისტორიულად ყოველთვის ერთი სამყაროს ნაწილი ვიყავით. ქართულ და ოსურ ფოლკლორში ბევრი საინტერესო პარალელი არსებობს... ჩემთვის საამაყოა, რომ ამ მიმართულებით შექმნილი ორი ძალიან მნიშვნელოვანი ნაშრომი სწორედ ჩვენი უნივერსიტეტის პროფესორის ავტორობით შეიქმნა“, – განაცხადა ჯაბა სამუშიამ.

როგორც სახელმწიფო ენის დეპარტამენტის ხელმძღვანელმა გიორგი ალიბეგაშვილმა აღნიშნა, ორივე ნიგნი ძალიან საინტერესოა როგორც სტუდენტებისა და მკვლევარებისთვის, ისე ოსური ლიტერატურით დაინტერესებული სა-

ზოგადოებისათვის. „ამ ნიგნებში ბევრი რამ ახლებურად არის წარმოდგენილი... მისასალმებელია, რომ ქალბატონი ნაირა ბეპიევი თავისი ოჯახის წევრებთან ერთად დიდი ხანია პოპულარიზაციას უწევს ოსურ ლიტერატურას და ზრუნავს ქართულ-ოსური ურთიერთობების აღდგენაზე. ამას მოწმობს მისი ორგანიზებით ჩატარებული სხვადასხვა ღონისძიება და განხორციელებული პროექტები. ნაირა ბეპიევი სახელმწიფო ენის დეპარტამენტთან აქტიურად თანამშრომლობს, რაც ასევე ძალიან მნიშვნელოვანია“.

ნიგნში – „ოსური ფოლკლორი“ – შესწავლილია ოსური ფოლკლორის ძირითადი საკითხები, მათ შორის, ოსური მითოლოგია, ნართების ეპოსი და ცარციათების თქმულებები, ოსური ხალხური პოეზიის თავისებურებები, ასევე წარმოდგენილია მისი შედარებითი კვლევა ქართულ და კავკასიურ კონტექსტში. ნაშრომს ერთვის ნაირა ბეპიევის ოსური ფოლკლორული ტექსტების საავტორო თარგმანები. ნიგნი განკუთვნილია მკვლევარებისთვის, სტუდენტებისა და კავკასიის ხალხთა კულტურული მემკვიდრეობით დაინტერესებული მკითხველისთვის. ნიგნში – „ოსური ლიტერატურის ისტორია“ – განხილულია ოსური ლიტერატურის ისტორიის განვითარების ეტაპები: საწყისი პერიოდი, სასულიერო ლიტერატურა, მისი ფუძემდებლების მოღვაწეობა და ოსი მწერლების ცხოვრება-შემოქმედება. ნიგნი ეფუძნება ახალ სამეცნიერო მასალებს, რომლებიც აქამდე არ იყო განალიზებული ოსური ლიტერატურის კონტექსტში და მნიშვნელოვან წვლილს

შეიტანს მისი ისტორიისა და განვითარების ეტაპების კვლევაში. ქართველ მკითხველს პირველად ეძლევა შესაძლებლობა – გაეცნოს თანამედროვე ოს მწერალთა ცხოვრებასა და შემოქმედებას. ნაშრომი მოიცავს ოსური ლიტერატურის გზას დასაბამიდან დღემდე.

ფილოლოგიის დოქტორის, ნინო პოპიაშვილის თქმით, ამ ნიგნებს, სამეცნიერო ღირებულებებთან ერთად, კულტურული ხიდეების მშენებლის როლი და დანიშნულებაც აქვს: „ოსური ფოლკლორის კვლევა ქართულ მეცნიერებაში მნიშვნელოვან და მრავალმხრივ დარგს წარმოადგენს. იგი მჭიდროდაა დაკავშირებული ქართულ-ოსური ურთიერთობების ისტორიის, კავკასიაში მცხოვრები ხალხების ფოლკლორული, ისტორიული, ეთნოგრაფიული და ლინგვისტური საკითხების კვლევასთან; ამასთანავე, ოსური ფოლკლორის შესწავლა ორგანულად უკავშირდება ქართული და კავკასიური ფოლკლორისა და ეთნოგრაფიის კვლევის პრობლემატიკას, რაც კიდევ ერთხელ უსვამს ხაზს აღნიშნული მიმართულების ინტერდისციპლინარულ მნიშვნელობას. გადამუჭარბებლად შეიძლება ითქვას, რომ ნაირა ბეპიევის მიერ განსაკუთრებით რთულ სოციალურ-პოლიტიკურ კონტექსტში გამოცემულმა ფოლკლორულმა კრებულმა საფუძველი ჩაუყარა ოსური ფოლკლორის კვლევის ახალ ეტაპს საქართველოში. რაც შეეხება ოსური ლიტერატურის ისტორიას, მოგეხსენებათ, ოსური ლიტერატურა გამორჩეულად მდიდარ და თვითმყოფად ფესვებთან – ოსურ ფოლკლორთან არის დაკავშირებული. წერილობითი ოსური ლიტერატურის დაბადება მეთვრამეტე საუკუნის ბოლოს უკავშირდება, როდესაც პირველად გაჩნდა ოსური ანბანი. ამ საყოველთაოდ მნიშვნელოვან პროცესში მონაწილეობა მიიღეს ქართველმა მწიგნობრებმაც, რაც კიდევ ერთხელ ცხადყოფს ქართულ-ოსური კულტურული კავშირების სიღრმესა და სიძლიერეს. ოსური ლიტერატურის განვითარების სხვადასხვა ეტაპი კვლავაც უკავშირდება ქართულ-ოსურ ურთიერთობებს. ეს ტრადიცია კი შემდგომ-

გადაუჭარბებლად შეიძლება ითქვას, რომ ნაირა ბეპიევის მიერ განსაკუთრებით რთულ სოციალურ-პოლიტიკურ კონტექსტში გამოცემულმა ფოლკლორულმა კრებულმა საფუძველი ჩაუყარა ოსური ფოლკლორის კვლევის ახალ ეტაპს საქართველოში

შიც გაგრძელდება. ამ ნიგნს საგანმანათლებლო დანიშნულებასთან ერთად სამშვიდობო როლი და მნიშვნელობაც აქვს. დიდი იმედი გვაქვს, რომ ეს ნიგნები ამ საპატიო მისიის შესრულებაში მნიშვნელოვან როლს შეასრულებს“, – ამბობს ნინო პოპიაშვილი.

ღონისძიების მონაწილეებს მიესალმა ნიგნების ავტორი, თსუ-ს ქართულ-ოსურ ურთიერთობათა სამეცნიერო-კვლევითი ცენტრის ხელმძღვანელი ნაირა ბეპიევი: „ბედნიერი ვარ, რომ შესაძლებლობა მაქვს საზოგადოების წინაშე წარმოვადგინო ნიგნები, რომლებიც ასე ფასეულია ჩვენი ქვეყნისათვის, ჩვენი მომავლისათვის და ურთიერთობებისათვის... გადაუჭარბებლად შეიძლება ითქვას, რომ ამ დიდ საქმეში თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტს ძალიან დიდი მისია აქვს ქართულ-ოსური ურთიერთობების კუთხით. ცნობილია, რომ უნივერსიტეტის გახსნის დღიდან ივანე ჯავახიშვილმა ითავა ეს მისია და სწავლის დაწყებისთანავე განაცხადა, რომ ქართულ უნივერსიტეტში ოსური ენის შესწავლა დაიწყებოდა. ეს მართლაც „გულის ფიცარზე“ დასაწერი სიტყვებია! მისი შორსმჭვრეტელური განაცხადი მეტყველებს იმაზე, რომ ჩვენ ერთად უნდა ვიყოთ და განვაავითაროთ ჩვენი ხალხების აწმყო, დღევანდელი და მომავალი“, – აღნიშნა ნაირა ბეპიევმა პრეზენტაციაზე.

აღსანიშნავია, რომ რომ ნიგნები გამოცემა საქართველოს განათლების, მეცნიერებისა და ახალგაზრდობის სამინისტროს პროგრამის ფარგლებში.

დემურ ჯალალონიას უნივერსიტეტის ოქროს მედალი გადაეცა

შპრთხია ბაროშვილი

„უნივერსიტეტის ოქროს მედალით დაჯილდოება კიდევ მეტ პასუხისმგებლობას მაქისრებს“ – ამ განცდით იღებს ჯილდოს თსუ-ს ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის ფილოსოფიის სასწავლო-სამეცნიერო ინსტიტუტის ხელმძღვანელი, პროფესორი დემურ ჯალალონია, რომელსაც უნივერსიტეტის ოქროს მედალი ხანგრძლივი და ნაყოფიერი პედაგოგიური და სამეცნიერო საქმიანობისთვის გადაეცა. კონფერენციაზე, რომელიც თსუ-ს დაარსების 108-ე წლისთავს მიეძღვნა, ფაკულტეტის დეკანმა, პროფესორმა დარეჯან თვალთვაძემ ისაუბრა დემურ ჯალალონიას ღვაწლზე და მეცნიერის მომდევნო აღიარება მიულოცა. დღემდე იგი დაჯილდოებულია საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის ნუცუბიძის სახელობის პრემიით (2024); გამშვენებული ჯვრით რიმნიკუს მიტროპოლია, რუმინეთი (2023); წმინდა ანთიმოზ ივერიელის მედლით, ბუქარესტის მიტროპოლია, წმინდა ანთიმოზის მონასტერი (2016) და წმინდა ილია მართლის მედლით (წმინდა ილია მართლის ტაძრის ქტიტორობისთვის), თბილისი,

სრულიად საქართველოს კათალიკოს პატრიარქის ილია II მიერ (2015).

პროფესორ დემურ ჯალალონიას თაოსნობით წარმატებით მიმდინარეობს შოთა რუსთაველის ეროვნული სამეცნიერო ფონდის სამეცნიერო გრანტის – „ანთიმოზ ივერიელი – ევროპული სააზროვნო სივრცის ნაწილი“ და „ანთიმოზ ივერიელი -ქართულ-ევროპული დიალოგი“ ფარგლებში განხორციელებული ფუნდამენტური კვლევები თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში. როგორც პროფესორი რისმაგ გორდუზიანი აღნიშნავდა, საქართველოში სწორედ ამ პროექტების განხორციელებით ჩაეყარა საფუძველი ახალ დარგს – „ანთიმოლოგიას“.

დემურ ჯალალონიას პედაგოგიური და სამეცნიერო მუშაობის 45 წლის სტაჟი აქვს. იგი ოთხი მონოგრაფიისა და შვიდი სახელმძღვანელოს ავტორია. გამოქვეყნებული აქვს 130-ზე მეტი სამეცნიერო ნაშრომი ინგლისურ, გერმანულ, რუმინულ, უკრაინულ, აზერბაიჯანულ და სომხურ ენებზე. აღსანიშნავია მისი მონოგრაფიები: „ადამიანი და დისკურსი“, „პოლიტიკური ფილოსოფია“, პოლიტიკური ფილოსოფიის შესავალი, „ანთიმოლოგიური შტუდიები“, „ანთიმო-

ზოზ ივერიელი, თხზულებები“ ტომი 2 (კრებულის კომენტარები და სამეცნიერო რედაქცია. თანაავტორობით)“ და სხვ. იგი წარმატებით კითხულობს საბაკალავრო და სამაგისტრო კურსებს: „პოლიტიკური ფილოსოფია“, „ფილოსოფიის საფუძვლები“, „ფილოსოფიის შესავალი“, „პოლიტიკური იდეოლოგიების ფილოსოფიური საფუძვლები“ და სხვ.

დემურ ჯალალონია ფილოსოფიის ინსტიტუტს 2015 წლიდან ხელმძღვანელობს. მისი ურთიერთობა სტუდენტებთან მხოლოდ ლექცია-სემინარებით არ ამოიწურება. წლების განმავლობაში იგი აქტიურად ხელმძღვანელობდა ფილოსოფიის სტუდენტთა სამეცნიერო და ნორჩ ფილოსოფოსთა წრეს.

შეხვედრაზე, რომელზეც დაჯილდოვდა, დემურ ჯალალონიამ თავისი ემოციები გაუზიარა დამსწრე საზოგადოებას: „უნივერსიტეტს გააჩნია თავისი ეთოსი. ის ცოდნის ტაძარია. ტაძარს მონივნება შეეწის. შემოაბიჯებ თუ არა, გრძნობ რაღაც დიადს და უცნაურს. ეს ჩვენი დიდი მოძღვართ-მოძღვრების სიბრძნის და სიწმინდის გაცდაა. სიბრძნის ტაძარი მატარებელია ქართული გენის სიდიადის. ეს გაცდა დღემდე

დაგვეყვება ყველა ჩვენათაგანს, ვინც უნივერსიტეტელია. აქ მარადიულად ტრიალებს მისი დამფუძნებლების სული. არ დაგვაფიქრებს, ისინი აქვე, ეზოში განისვენებენ. მე მუდამაყვება, როგორც ფილოსოფოსს, რომ უნივერსიტეტის დამფუძნებლებიდან შალვა ნუცუბიძე და დიმიტრი უზნაძე ფილოსოფოსები იყვნენ. ჩვენ, ქართველებს, გაგვაჩნია ორი დიდი ტაძარი – დედა ეკლესია, როგორც მართლმადიდებლური რწმენის ტაძარი და ჩვენი უნივერსიტეტი – ალმა მატერი, როგორც ცოდნის ტაძარი. დიდმა მეფემ და წმინდანმა დავით აღმაშენებელმა ალაშენა გელათის ტაძარი, როგორც „სხუა ათინად და მეორე იერუსალიმად“. სწორედ გელათური აზროვნება იყო ქართული სახელმწიფოებრიობის საფუძველთსაფუძველი. ჩვენი უნივერსიტეტი ამ ტრადიციების გამგრძელებელია. უნივერსიტეტი ჩემთვის ეს სიდიადია“.

კონფერენციამ – „თსუ-108“ – უნივერსიტეტის ისტორია შეგვახსენა

ჟურთხია ბაროშვილი

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტს 8 თებერვალს დაარსებიდან 108 წელი შეუსრულდა. ამ თარიღს ყოველთვის განსაკუთრებული ღონისძიებებით ხვდება უნივერსიტეტი, რადგან მომავალი თაობებისთვის თსუ-ს წარსული ისტორიის შესახებ და ახალი სამეცნიერო სიახლეების გაცნობა ტრადიციული აუცილებლობაა. ბევრჯერ ითქვა, მაგრამ 8 თებერვლის მნიშვნელობის ხაზგასასმელად კვლავაც აღსანიშნია არაერთი ისტორიული ცნობა.

ინფორმაციისთვის: ილია ჭავჭავაძის იდეების ხორცშემსხმელ ივანე ჯავახიშვილს უნივერსიტეტის გახსნამდე ასეთი სიტყვა უთქვამს: „საქართველო ძველად კულტურით იმდენად ძლიერი იყო, რომ მეზობელ დანაშაულებულ დიდ სახელმწიფოებსა და ერებსა, ბერძენ-ბიზანტიელებსა, სპარსელებსა და არაბებს განათლებითა და შემოქმედებითი სამწერლობო მოღვაწეობით კვალდაკვალ მისდევდა... ქართული კულტურა აღმოსავლეთსაც ეკუთვნის და დასავლეთსაც, ქრისტიანულსაც და მაჰმადიანურსაც. ამით ქართველობამ მაშინდელ მსოფლიო კულტურის შეერთება შეძლო“. ეს მისია ჰქონდა სწორედ გააზრებული „ქართველი ერის ისტორიის“ ავტორს, ივანე ჯავახიშვილს, როდესაც მან უნივერსიტეტის დაარსებისთვის ბრძოლა წამოიწყო. ამას დიდი საფუძველი შეუქმნა ექვთიმე თაყაიშვილის ინიციატივით 1907 წელს დაარსებულმა „საქართველოს საისტორიო და საეთნოგრაფიო საზოგადოებამ“. დიდი ბრძოლის შემდეგ ივანე ჯავახიშვილის თანამოაზრეებმა და, მათ შორის, პეტერბურგსა თუ მოსკოვში განათლებამიღებულმა ქართველმა პატრიოტებმა გაიმარჯვეს. უნივერსიტეტი საგანგებოდ გაიხსნა დავით აღმაშენებლის ხსენების დღეს, 26 იანვარს (ახალი სტილით 8 თებერვალს).

ეს ისტორიული დღე უნივერსიტეტში ამჯერადაც კონფერენციით აღინიშნა, რომლის ორგანიზატორი თსუ-ს ჰუმან-

იტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტი გახლდათ. კონფერენციაზე წარმოდგენილი მოხსენებები, რომელთა შინაარსიც უშუალოდ უნივერსიტეტის ისტორიას უკავშირდება, კიდევ ერთხელ შეგვახსენებს წარსულ რეალობას. ამ მხრივ საინტერესო იყო ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის დოქტორანტის გიორგი არქანიას მოხსენება – „აკადემიური სივრცის განსაზღვრა საქართველოში: თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტისთვის ივანე ჯავახიშვილის სახელის მინიჭების ისტორია“. ავტორმა მოხსენება საარქივო დოკუმენტებსა და საკვლევი საკითხის თანადროული პრესის მასალებზე დაყრდნობით წარმოადგინა. მეცნიერი აანალიზებს და აფასებს იმ წინაპირობებს, რომლებიც თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სახელდების საკითხს უკავშირდება. იგი ვრცლად მიმოიხილავს – თუ რა დიდი მნიშვნელობა ჰქონდა აკადემიური სივრცისათვის და, ზოგადად, საქართველოსთვის სახელმწიფო უნივერსიტეტისათვის ივანე ჯავახიშვილის სახელის მინიჭებას.

თსუ-ს ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის ასოცირებულმა პროფესორმა ნიკო ჯავახიშვილმა კონფერენციის მონაწილეებს გააცნო ისეთი მნიშვნელოვანი დოკუმენტი, როგორიც არის თსუ-ს პროფესორთა საბჭოს საგანგებო სხდომის დადგენილება (1921 წლის 16 თებერვალი). „ა) ტფილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის პროფესორები, დოცენტები, ლექტორები, ასისტენტები და, საზოგადოდ, სამეცნიერო-სასწავლო ნაწილის პირადი შემადგენლობის წევრები მზად არიან ყველანი, მთელი თავისი ცოდნა, გამოცდილება და სიცოცხლე შესწირონ საფრთხეში მყოფი ძვირფასი სამშობლოს თავისუფლების დაცვის საქმეს და სთხოვენ კომიტეტს, რათა მათი გონებრივი თუ ფიზიკური ძალა გამოიყენოს ისე, როგორც მას საუზმოდ მოუწოდებდა მთელი საქართველოს მიზნებისათვის. ბ) უნივერსიტეტის სამათემატიკო-ბუნებისმეტყველების ფაკულტეტის ლაბორატორიებისა და სამკურნალო ფაკულტეტის კლინიკების კარები ღია იქნას საჭიროებათათვის. ამასთანავე, გაახლებთ აქვე დართულ სიას უნივერსიტეტის სამეცნიერო-სასწავლო ნაწილის პირადი შემადგენლობისას“. დადგენილებას ხელს აწერდნენ თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის რექტორი და პროფესორთა საბჭოს თავმჯდომარე, პროფესორი ივანე ჯავახიშვილი და პროფესორთა საბჭოს მდივანი, პროფესორი აკაკი შანიძე. აღნიშნული დოკუმენტის დედანი დაცულია საქართველოს ეროვნულ არქივთან არსებულ ახალი და უახლესი ისტორიის ცენტრალურ არქივში (ფონდი 471, ანაწერი 1, საქმე 110, ფურცელი 13).“.

ეს ისტორიული დღე უნივერსიტეტში ამჯერადაც კონფერენციით აღინიშნა, რომლის ორგანიზატორი თსუ-ს ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტი გახლდათ. კონფერენციაზე წარმოდგენილი მოხსენებები, რომელთა შინაარსიც უშუალოდ უნივერსიტეტის ისტორიას უკავშირდება, კიდევ ერთხელ შეგვახსენებს წარსულ რეალობას

– აღნიშნულია მოხსენებაში, რომელსაც ნიკო ჯავახიშვილი ასეთ შეფასებას აძლევს: „ამ დადგენილებიდან ნათელი ხდება მამულიშვილური განწყობა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის პროფესორისა, რომელიც დღემდე სამაგალითოდ რჩება“.

ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის სამეცნიერო კვლევებისა და განვითარების სამსახურის უფროსმა სპეციალისტმა, სამეცნიერო და საორგანიზაციო კომიტეტის წევრმა ნინო პოპიაშვილმა წარმოადგინა მოხსენება თემაზე: „თბილისის უნივერსიტეტის დაარსება და აფხაზური და ოსური ენების სწავლების საკითხი“. მეცნიერი ვრცლად მიმოიხილავს თბილისის უნივერსიტეტის როლს აფხაზური და ოსური ენების სწავლების საქმეში და მის მნიშვნელობას საქართველოს მრავალენოვანი საგანმანათლებლო პოლიტიკის ჩამოყალიბების პროცესში.

კონფერენციაზე გახმაირებულ მოხსენებათა შორის ასევე იყო აღსანიშნავი ასოცირებული პროფესორის ნესტან სულავას მოხსენება – „ლირიკული გმირის ასახვის ჰიმნოგრაფიული ტრადიცია და დავით აღმაშენებლის „გალობანი სინანულისანი“ (გმირი და ანტიგმირი)“. „დავით აღმაშენებლის „გალობანში“ ასახულია ლირიკული გმირის დადებითი თვისებები, რომელთა ჩამოყალიბება ადამიანის სულიერი ზრდის შედეგია. მეფე-პოეტმა თავისი საგალობლით

ადამიანის ზნეობრივი იდეალი შექმნა, ერთი მხრივ, ადამიანის დადებითი, მისაბაძი და, მეორე მხრივ, მისი უარყოფითი თვისებების წარმოჩენით თავისი ეპოქის იდეალი დასახა – როგორი უნდა იყოს იგი და როგორი არ უნდა იყოს, რაც ლირიკული გმირის ხატსახითა და ანტიგმირის ჩვენებით შეძლო. სწორედ ესაა დავით აღმაშენებლის საგალობლის უმთავრესი მიზანია და ღირსებაც. ავტორის პოეტური აზროვნება, ინდივიდუალური ხელნერა იმით მჟღავნდება, რა ინტონაცია შეიტანა და რა დატვირთვა მიანიჭა თითოეულმა სიმბოლომ თუ მხატვრულმა სახემ საგალობელს“, – აღნიშნავს ნესტან სულავა.

კონფერენციის ფარგლებში თავიანთი მოხსენებები წარმოადგინეს პროფესორებმა: დემურ ჯალაღონიამ („უჩინარი ხელის“ მეტაფიზიკა პოლიტიკურ ფილოსოფიაში), ირაკლი ბათიაშვილმა (ონტოლოგიურის და ესთეტიკურის ურთიერთმიმართება ფრიდრიხ ვილჰელმ იოზეფშელინგის ფილოსოფიაში), ანასტასია ზაქარაძემ (ეფილიზმი და ანტი-ნატალიზმი – უცნაური არგუმენტები დაბადების მიზანშეუწონლობის შესახებ – მეტაეთიკური ნარატივი), ვალერიან რამიშვილმა (სოფოკლე – თვითშემცნების პარადოქსები) და მამია სურმაგამ („გზების სიმღერა“ როგორც ონტოლოგიური ტრაგედიის კინემატოგრაფიული ფორმა: სასრულობა, აბსურდი და დროის გამოსახულება).

თსუ-ში პროფესორ ნუგზარ სურგულაძის 75 წლის იუბილე აღინიშნა

თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის იურიდიულმა ფაკულტეტმა ქართული სამართლის სკოლის ერთ-ერთი თვალსაჩინო წარმომადგენლის, ნუგზარ სურგულაძის იუბილე აღინიშნა. ღვაწლმოსილ ქართველ მეცნიერსა და პროფესორს დაბადებიდან 75 და სამეცნიერო-პედაგოგიური საქმიანობის დაწყებიდან 50 წელი შეუსრულდა. ამ თარიღთან დაკავშირებით, სერია „Liber Amicorum“-ის ფარგლებში, გამოიცა საიუბილეო კრებული, რომელიც თსუ-სა და სხვა უმაღლესი სასწავლებლების პროფესორ-მასწავლებლების ნაშრომებს აერთიანებს სხვადასხვა იურიდიულ და ინტერდისციპლინურ თემებზე. „კრებული ერთი ამოსუნთქვით მომზადდა. 50-ზე მეტმა ქართველმა თუ უცხოელმა მეცნიერმა

უმოკლეს დროში მოგვანოდეს საკუთარი სამეცნიერო შრომები, რათა კიდევ ერთხელ დაედასტურებინათ იუბილარისადმი ღრმა პატივისცემა. იგივეს ვგრძნობდით უნივერსიტეტის გამომცემლობის თანამშრომლების მხრიდანაც, რომელთაც თავი არ დაუზოგავთ, რათა ამ მშვენიერ კრებულს დროულად ეხილა დღის სინათლე“, – ამბობს კრებულის რედაქტორი.

ღონისძიებაზე თსუ-ს რექტორმა, აკადემიკოსმა ჯაბა სამუშიამ ნუგზარ სურგულაძის საქმიანობასა და თსუ-ს იურიდიული სკოლის მნიშვნელობაზე ისაუბრა: „ნუგზარ სურგულაძე ჩვენი უნივერსიტეტის ისტორიის განუყოფელი ნაწილია – პიროვნება, რომლის სახელიც ღირსეულად უკავშირდება ჩვენი იურიდიული სკოლის განვითარებასა

და გაძლიერებას. გულითად მადლობას ვუხდით ყველას, ვინც იმუშავა ამ განსაკუთრებულ კრებულზე, რომელიც მის 75 წლის იუბილეს ეძღვნება. ეს გამოცემა გაჯერებულია საინტერესო და მნიშვნელოვანი სამეცნიერო სტატიებით და ნათლად ასახავს იმ ინტელექტუალურ მასშტაბსა და აკადემიურ ტრადიციას, რომელსაც ჩვენი იურიდიული სკოლა ატარებს“.

პროფესორ ნუგზარ სურგულაძის იუბილესთან დაკავშირებით გვესაუბრება მისი კოლეგა, იურიდიული ფაკულტეტის ასოცირებული პროფესორი, თინათინ წერეთელის სახელმწიფოსა და სამართლის ინსტიტუტის სამართლის ისტორიისა და თეორიის განყოფილების ხელმძღვანელი გიორგი ფარაძე. რო-

გორც წინასწარ რედაქტორი (ასოცირებული პროფესორ თამარ ზარანდიასთან ერთად), საიუბილეო ღონისძიებას სწორედ ის უძღვევოდა.

ნუგზარ სურგულაძის
მოღვაწეობის საინტერესო გზა

„ნუგზარ სურგულაძე იზრდებოდა გარემოში, სადაც ყველაფერი საქართველოს სიყვარულით, მისი უმდიდრესი ისტორიისადმი პატივისცემით სუნთქავდა. ვინც სურგულაძეების ოჯახში ერთხელ მაინც ყოფილა, დამეთანხმება, რომ იქ დღემდე შენარჩუნებულია დიდი მეცნიერის, პროფესორ ივანე სურგულაძის დროინდელი შემოქმედე-

ა-14 გვდა

ბითი გარემო. ისევე, როგორც მამის სიცოცხლეში, დღესაც ბატონი ნუგზარის ბინაში სამ სხვადასხვა მაგიდაზე ერთდროულად რამდენიმე თემაზე სამუშაოდ კვლავაც გაშლილია წიგნები. სწორედ აქ, წიგნის კარადებიდან მომზირალი წინაპრებისა და კოლეგების ფოტოების გარემოცვაში იქმნებოდა და დღესაც იქმნება „სურგულაძეების მადლიანი სამართლებრივი მემკვიდრეობა“, რომელმაც საბჭოთა წლებშიც კი მოახერხა და შეინარჩუნა „ქართველოლოგიურ-იურიდიული ბუნება“.

ნუგზარ სურგულაძემ 1972 წელს დაამთავრა თსუ-ს აღმოსავლეთმცოდნეობის ფაკულტეტი და იქვე განაგრძო ასპირანტურაში სწავლა. 1976-2006 წლებში სამეცნიერო საქმიანობას ეწეოდა საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის ივანე ჯავახიშვილის სახელობის ისტორიისა და ეთნოგრაფიის ინსტიტუტში. ამ პერიოდში დაიცვა საკანდიდატო და სადოქტორო დისერტაციები სეფიანთა ირანის სახელმწიფო წყობილებასთან დაკავშირებულ თემებზე. მინდა აღვნიშნო, რომ 1990 წელს წიგნად გამოცემული მისი სადოქტორო დისერტაცია თემაზე „სეფიანთა ირანის ცენტრალური მმართველობა“ აღმოსავლეთმცოდნეების მიერ შეფასებულია, როგორც ამ საკითხის მონოგრაფიული შესწავლის პირველი წარმატებული ცდა როგორც საბჭოთა, ისე უცხოურ ისტორიოგრაფიაში. შესაბამისად, 1997 წელს იურიდიულ ფაკულტეტზე სპარსული და ლათინური ხელნაწერების უბადლო მცოდნის გადმოსვლა მართლაც ღირსსახსოვარი მოვლენა იყო, განსაკუთრებით – ქართული სამართლის ისტორიის მიმართულებისთვის.

შემაჯავებელი საქმიანობა

ნუგზარ სურგულაძე 2002-2012 წლებში ერთდროულად მუშაობდა როგორც უნივერსიტეტის იურიდიულ ფაკულტეტზე, ისე თინათინ წერეთლის სახელმწიფოსა და სამართლის ინსტი-

ტუტში. სწორედ ამ წლებში, ჟურნალ „მაცნესა“ და სამართლის ინსტიტუტის ინიციატივით, ხუთი დიდი სამართლის ისტორიკოსის (აკადემიკოს ისიდორე დოლიძის, პროფესორების: ივანე სურგულაძის, დავით ფურცელაძის, გიორგი ნადარეიშვილისა და მიხეილ კეკელიას) ხსოვნისადმი მიძღვნილ მრავალტომეულში გამოქვეყნდა ბატონი ნუგზარის ერთიმეორეზე საინტერესო ნაშრომები. ისინი ეხებოდა ქართული სამართლის ისტორიის სპარსულ წყაროებს, სეფიანთა ირანში ქართლისა და კახეთის მმართველთა სტატუსს, ემიკალასაში-სა და ნაზირის სამხელეო ინსტიტუტებს, ასევე სამხედრო ორგანიზაციის საკითხებსა და ძველი სპარსული სამართლის გავლენას ვახტანგ VI-ის „დასტურლამალზე“.

აღსანიშნავია 2005-2013 წლებში მის მიერ შექმნილი ისლამური სამართლის პირველი და დღემდე ერთადერთი ქართულენოვანი სახელმძღვანელო ოთხ წიგნად. გარდა ამისა, მისი დამსახურებით იქცა რეალობად ქართველ იურისტთა არაერთი თაობის ოცნება ქართულ ენაზე თარგმნილიყო დიდი სჯულმდებლის, იმპერატორ იუსტინიანეს დიგესტები. დღეისთვის უკვე თარგმნილია დიგესტების 19 წიგნი. აქედან 11 უკვე გამოცემულია. მეტიც, თარგმნილი და გამოცემულია, ასევე, იუსტინიანესა და გაიუსის ინსტიტუციები.

საგულისხმოა, რომ ინტენსიური მუშაობა მიმდინარეობს არამარტო უცხოური სამართლის ძეგლების ქართულად არამედ პირიქით, ქართული სამართლის ძეგლების უცხო ენაზე თარგმნის თვალ-

საზრისითაც. 2010 წელს იურიდიული ფაკულტეტის სამართლის ისტორიის მიმართულებაზე შეიქმნა ძველი ქართული სამართლის, რომანისტიკის და სამართლის ისტორიის ინსტიტუტი, რომლის ხელმძღვანელიც მისი დაარსების დღიდან პროფესორი ნუგზარ სურგულაძეა. სწორედ ინსტიტუტის თანამშრომლების მონდომების წყალობით ქართული სამართლის ისტორიით დაინტერესებულმა ინგლისურენოვანმა მკითხველმა უკვე მიიღო ვახტანგ VI-ის სამართლის წიგნის რამდენიმე ათეული მუხლის, ასევე, ბაგრატ კურაპალატის სამართლის წიგნების ფრაგმენტების, XVI საუკუნის ქართული საეკლესიო სამართლის შესანიშნავი ძეგლის – „კათალიკოსთა სამართლის“ მაღალ მეცნიერულ დონეზე შესრულებული თარგმანები. გარდა აღნიშნულისა, ინგლისურ, რუსულ ენებზე უკვე თარგმნილია და გამოსაქვეყნებლად მზადაა შუა საუკუნეების ქართული საერო და საეკლესიო სამართლის ისეთი მნიშვნელოვანი ძეგლები, როგორიცაა: „ოპიზის სიგელი“, „რუის-ურბნისის საეკლესიო კრების ძეგლისწერა“, „1170 წლის გიორგი III-ის სიგელი“, „ბექა აღბუღას სამართლის წიგნის“ გამოუქვეყნებელი ნაწილი და 1782 წლის „განჩინება ბარისა და მთიურთა ადგილთა“.

ქვეყნის დამოუკიდებლობისთვის
ბრძოლის წლები და
დისიდენტური წარსული

ნუგზარ სურგულაძე გასული საუკუნის 60-იანი წლებიდან იყო ეროვნული მოძრაობის აქტიური მონაწილე. მას მეგობრობის, თანამშრომლობის წლები აკავშირებდა ზვიად გამსახურდიასთან, მერაბ კოსტავასთან, განმათავისუფლებელი მოძრაობის სხვა აღიარებულ ლიდერებთან. ისინი ერთად თარგმნიდნენ და ავრცელებდნენ აკრძალულ დისიდენტურ ლიტერატურას, არ ერიდებოდნენ საქართველოს დამოუკიდებლობასთან დაკავშირებით საკუთარი პატრიოტული მოსაზრებების საჯაროდ გამოთქმას, რის გამოც მუდმივი დევნისა და თვალთვალის ქვეშ იყვნენ. უნდა

აღინიშნოს, რომ 80-იანი წლების ბოლოს, საბჭოთა კავშირში დისიდენტური მოძრაობის მხარდამჭერმა ერთ-ერთმა ამერიკულმა ორგანიზაციამ ქართველი მეცნიერი ამერიკის შეერთებულ შტატებში მიიწვია. მივლინება უაღრესად საინტერესო, ნაყოფიერი გამოდგა და მიუხედავად იმისა, რომ აღმოსავლეთ-მცოდნეებმა ვაშინგტონის უნივერსიტეტიდან ბატონ ნუგზარს შტატებში დარჩენა და სამეცნიერო საქმიანობის ერთობლივად გაგრძელება შესთავაზეს, მან ჩვენი ხალხისთვის იმ უმძიმეს 90-იან წლებში სამშობლოში დაბრუნება არჩია.

ინტენსიური მუშაობა ბრძოლაში

ბატონი ნუგზარი დღესაც აქტიურად აგრძელებს სამეცნიერო და პედაგოგიურ საქმიანობას. სამართლის ისტორიის მიმართულებაზე მისი ხელმძღვანელობით არაერთ უაღრესად საინტერესო პროექტზე მიმდინარეობს მუშაობა. მხედველობაში გვაქვს, მაგალითად, ქართული იურიდიული ტერმინოლოგიის ენციკლოპედიური ლექსიკონის მომზადება; უკვე გაციფრებულია და ასევე გამოსაცემად მზადდება პროფესორ ივანე სურგულაძის შრომების ხუთტომეული; ინტენსიური მუშაობა მიმდინარეობს იუსტინიანეს დიგესტების, ასევე, უძველესი სპარსული ხელნაწერების თარგმნისა და რედაქტირების მიზნით. არ შეიძლება ცალკე არ აღინიშნოს პროფესორ ნუგზარ სურგულაძის გამორჩეულად კეთილი, შეიძლება ითქვას, მეგობრული დამოკიდებულება სტუდენტებთან. ამიტომაც არის, რომ უკვე წლებია, მისი ლექცია-სემინარები სტუდენტების რეკორდულ რაოდენობას უყრის თავს. იგივე მიზეზით უნდა აიხსნას ის ფაქტი, რომ 2022 წელს ღვანდომისილი მეცნიერის ამავის დაფასებამ, მისი უნივერსიტეტის ოქროს მედლით დაჯილდოებამ ერთნაირად გაგვახარა როგორც კოლეგები, ისე სტუდენტები და, ზოგადად, მისი შემოქმედების გულშემატკივრები საქართველოშიც და უცხოეთშიც.

გახსენება

მან მნიშვნელოვანი კვალი დატოვა საქართველოსა და უკრაინის კულტურის, უმაღლესი განათლებისა და მეცნიერების ისტორიაში

ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი ალექსანდრე მუშუქუდიანი (1938-2025) ნახევარ საუკუნეზე მეტი ერთგულად ემსახურა ორი ქვეყნის – საქართველოსა და უკრაინის – მწერლობასა და კულტურას. იგი 1962 წელს სტუდენტთა გაცვლის პროგრამის ფარგლებში უკრაინაში გაემგზავრა უკრაინული ენისა და კულტურის შესასწავლად. შემდეგ იქ დასახლდა, უკრაინა გახდა მისი მუდმივი საცხოვრებელი, ხოლო უკრაინული მწერლობა მისი, როგორც მკვლევრისა და მთარგმნელის, მუდმივი ფიქრის, მსჯელობისა და კვლევა-ძიების საგანი. ალექსანდრე მუშუქუდიანის სახელს უკავშირდება, ერთი მხრივ, ქართულ-უკრაინული ლიტერატურულ ურთიერთობათა პროცესის განვითარების ხელშეწყობა (მან უკრაინულად თარგმნა ქართული ჰაგიოგრაფიის ძეგლები, მეოცე საუკუნის ქართული მწერლობის ნიმუშები, ქართული სამეცნიერო ლიტერატურა; აგრეთვე უკრაინული პოეზია ქართულად და სხვ.), მეორე მხრივ, მისი მეცნიერული შესწავლა.

ათწლეულების განმავლობაში ალექსანდრე მუშუქუდიანმა უკრაინის სხვადასხვა არქივსა თუ წიგნსაცავში მიაკვლია, დაამუშავა და მზის სინათლეზე გამოიტანა უნიკალური წყაროები, ბევრი ფაქტობრივი მასალა, რომლებიც ასახავს ქართულ მწერლობასთან უკ-

რაინული ლიტერატურის კავშირების მრავალფეროვან ფორმებს, სახეებსა თუ უცნობ ლიტერატურულ ისტორიებს; ფუნდამენტურად შეისწავლა მე-19 საუკუნის დასასრულისა და მე-20 საუკუნის დასაწყისის ქართულ-უკრაინული მთარგმნელობითი ურთიერთობების ისტორია. ორივე კულტურის ღრმა და ფუნდამენტური ცოდნის საფუძველზე შეუდარა და გამოიკვლია ნათარგმნ და ორიგინალურ ტექსტებს შორის არსებული მსგავსება-განსხვავებანი, კულტურათაშორისი განსხვავებების დაძლევის ხერხები, ქართულად თარგმნილი უკრაინული ლიტერატურისა და, პირიქით, უკრაინულად ნათარგმნი ქართული მწერლობის ნიმუშების დეტალური ანალიზის შედეგად განაზოგადა ტრანსლატოლოგიისა და კომპარატივისტული ლიტერატურათმცოდნეობის არაერთი მნიშვნელოვანი თეორიული პრობლემა. უკრაინაში იგი მუშაობდა ენციკლოპედიის სარედაქციო კოლეგიაში, აქედან გამომდინარე, მას ეკუთვნის ენციკლოპედიური სტატიებიც ქართულ-უკრაინული ლიტერატურული ურთიერთობების ისტორიის შესახებ.

საგანგებოდ უნდა აღინიშნოს მისი მეცნიერული ინტერესების ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი ვექტორი, ნაკლებად შესწავლილი მიმართულება – ტიპოლოგიური კვლევები (სემანტიკური მსგავსებები/შესაბამისობები/დამთხვევები ქართულსა და უკრაინულ მწერლობაში ილია ჭავჭავაძისა და ივანე ფრანკოს

შემოქმედების შედარებითი კვლევების საფუძველზე). ამგვარი ნაშრომები საკმაოდ იშვიათია და, ფაქტობრივად, ქართულ-უკრაინულ კვლევებში მან დაუდო სათავე თანამედროვე კომპარატივისტიკისთვის მნიშვნელოვან ამ მიმართულებას. ალექსანდრე მუშუქუდიანის მეცნიერულსა და მთარგმნელობით საქმიანობას მრავალმხრივი მნიშვნელობა ჰქონდა – მის სამეცნიერო ნაშრომებსა და თარგმანებს დიდი მნიშვნელობა აქვს არაერთი დარგისთვის, იქნება ეს – ქართული უკრაინისტიკა, უკრაინული ქართველოლოგია თუ, უფრო ფართო გაგებით, უკრაინული აღმოსავლეთ-მცოდნეობა. ამიტომ, მისი ამქვეყნიდან

წასვლა ამ დარგებისთვის დიდი დანაკარგად შეფასდა კიდევ უკრაინული სამეცნიერო წრეების გამოსმაურებებში.

მას არასოდეს გაუწყვეტია კავშირი თავის აღმა-მატერთან, თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტთან, თსუ-ს უკრაინისტიკის ცენტრთან, ქართველ კოლეგებთან, ახალგაზრდა უკრაინისტებთან, რომელთა პროფესიონალად ჩამოყალიბებაში ბატონ ალექსანდრეს მნიშვნელოვანი წვლილი მიუძღვის. ქართველი კოლეგები ყოველთვის მადლიერებას გამოხატავდნენ მის მიმართ, სამეცნიერო საზოგადოება ყოველთვის აფასებდა მის როლსა და დამსახურებას. უკრაინისტიკის ცენტრის შუამდგომლობის საფუძველზე თსუ-ს აკადემიურმა საბჭომ 2013 წელს ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის საერთაშორისო ურთიერთობების განმტკიცებაში, საზღვარგარეთ საქართველოს სამეცნიერო პოტენციალის წარმოჩენაში შეტანილი განსაკუთრებული დამსახურებისათვის პროფესორ ალექსანდრე მუშუქუდიანს მიანიჭა ივანე ჯავახიშვილის სახელობის ოქროს მედალი.

ალექსანდრე მუშუქუდიანმა მნიშვნელოვანი კვალი დატოვა ორივე ქვეყნის, საქართველოსა და უკრაინის, კულტურის, უმაღლესი განათლებისა და მეცნიერების ისტორიაში.

პროფესორ ოთარ ბაქანიძის
სახელობის უკრაინისტიკის ცენტრი

პროფესიული განათლების ცენტრის 2024-2025 წლების კურსდამთავრებულთა გამოშვების საზეიმო ღონისძიება თსუ-ში

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში თსუ-ს პროფესიული განათლების ცენტრის 2024-2025 წლების კურსდამთავრებულთა გამოშვების საზეიმო ღონისძიება გაიმართა.

ღონისძიებაზე 467 კურსდამთავრებულს მიესალმა თსუ-ს რექტორი, აკადემიკოსი ჯაბა სა-
მუშია და წარმატებები უსურვა.

„შრომა და სწავლაა ის ძალა, რომელიც ადამიანს აძლევს ყველაზე დიდ ენერგიას, აყალიბებს მას პროფესიონალად და ქმნის მის ნამდვილ ღირებულებას. მინდა ერ-
თი რამ კარგად იცოდეთ — ჩვენი ქვეყნის ყველაზე დიდი პატრიოტები პროფესიონ-
ალი ადამიანები არიან. თქვენ კი უკვე ამ მნიშვნელოვანი საქმის თანამონაწილეები
ხართ. არანაკლებ მნიშვნელოვანია, რომ გიყვარდეთ ის კედლები, სადაც მიიღეთ გა-
ნათლება. ეს არის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი. თქვენ განსაკუთრებული
მისია გაქვთ, რადგან ხართ ამ დიდი ოჯახის წევრები და მისი განუყოფელი ნაწილი“,
— აღნიშნა რექტორმა.

საქართველოს განათლების, მეცნიერებისა და ახალგაზრდობის მინისტრის მოად-
გილემ ბაია კვიციანმა პროფესიული განათლების მნიშვნელობაზე ისაუბრა და კურ-
სდამთავრებულებს წარმატება უსურვა.

ღონისძიებას დაესწრნენ თსუ-ს რექტორის მოადგილე კახაბერ ჭეიშვილი, პროფე-
სიული ცენტრის ხელმძღვანელი ლევან წიქარიძე, პროფესიული პროგრამების ხელ-
მძღვანელები და მასწავლებლები.

დღეისთვის 18 პროფესიულ პროგრამაზე თბილისსა და ქუთაისში 500-მდე სტუდენ-
ტი სწავლობს. 2025 წელს ცენტრმა სტუდენტები მიიღო პროგრამებზე: ბულალტრული
აღრიცხვა, სკოლამდელი აღზრდა, საბაჟო საქმე, ღონისძიების ორგანიზება, საოფ-
ისე საქმე, საფინანსო სერვისები, საბიბლიოთეკო საქმე, ტვირთების ექსპედიცია,
საწყობის ოპერირება, საექთნო განათლება, Front End დეველოპმენტი.

თბილისის უნივერსიტეტი

მთავარი რედაქტორი

ნინო კაკულია

მთავარი სამცხალისტი

მაია ტორაძე

ტექნიკური რედაქტორი

ირმა სულიაშვილი

შურნალისტები:

თამარ დადიანი

შურთხია ბეროშვილი

ნინო ჩარკვანი

ფოტოგრაფი-სამუშაო

გიზო ყუფარაძე

კომპ. უზრუნველყოფა

მიხეილ თვარაძე

რედაქციის წევრები:

ნინო უგრეხელიძე,
მამუკა მარგველაშვილი,
გია ლობჯინიძე,
მანანა შამილიშვილი,
იანო კაჭკაჭიშვილი,
ირმა რატიანი,
ირინე დარჩია,
თინათინ ბოლქვაძე,
ვლადიმერ პაპავა,
ეთერ ხარაიშვილი,
რევაზ გველესიანი,
ეკატერინე ფირცხალავა,
ნინო გაჩეჩილაძე,
თემურ ნადარეიშვილი,
ლელა ჯანაშვილი,
მაია ივანიძე,
მარინა სალუქვაძე

მისამართი:

ილია ჭავჭავაძის გამზ. 11^ა
(თსუ-ის მე-3 კორპუსი)

☎ 577 52 77 73

ვებგვერდი:

gazeti.tsu.ge

ელ.ფოსტა:

nino.kakulia@tsu.ge

gazeti.tsu.ge

გაზეთი „თბილისის
უნივერსიტეტი“ თვეში
ერთხელ გადურთ
სახით გამოიცემა.

ახალი ყოველდღიური
ჩვენს ვებ-გვერდს
gazeti.tsu.ge

მოგვარდეთ ინფორმაცია
გასაუბრებლად და გაეცანით
საუნივერსიტეტო სიახლეებს